

**Trump je na vojnu s Iránom
„správne nastavený“**

**Partizánska nemocnica
Roháče**

Stealth vynašiel Rus!

BOJOVNÍK

DVOJTÝŽDENNÍK ANTIFAŠISTOV

Ročník LXIV 30. 5. 2019 Cena 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov)

11

Naša anketa

V roku 2014 sme sa vás opýtali, či „dnes môžeme úprimne hovoriť o víťazstve nad fašizmom?“ Ako na to odpoviete po piatich rokoch?

Ľubomír Švec, podpredseda OblV SZPB, L. Mikuláš: – Druhá svetová vojna sa ukončila predovšetkým ako víťazstvo nad hitlerovským nacizmom. Víťazstvo sovietskej Červenej armády uchránilo slovanské národy pred totálnou nacistickou genocídou.

O celkovom víťazstve nad fašizmom, v pravom slova zmysle, však nie je možné hovoriť. Zdroje fašizmu sú ukryté a žijú v súčasnom celosvetovom otrokárskom systéme založenom na všemožnej sile „Rozdeľuj a Panuj“.

Jaroslav Bulko, predseda OblV SZPB, Žiar nad Hronom: – V roku 2014, ale aj po piatich rokoch v roku 2019, môžeme úprimne povedať, že taliansky fašizmus a nemecký nacizmus bol porazený 8. mája 1945 a japonský militarizmus 2. septembra 1945.

Táto porážka fašizmu bola víťazstvom vo vojne za použitia zbraní. Nie však v mysliach všetkých ľudí. Preto môžeme badať, že rôzni pohrobkovia fašizmu a nemeckého nacizmu sa angažujú vo svetovom meradle. Zo začiatku to boli ľudia staršej generácie, ale dnes už môžeme hovoriť aj o mładej generácii. Z tohto pohľadu sme fašizmus a nacizmus v mysliach ľudí v plnom rozsahu neporazili.

Jozef Petráš, predseda OblV SZPB, Trnava: – Nad fašizmom sme nezvítazili. Prispôsobuje sa dobe, mení štýl pôsobenia. Nad ním sa v súčasnej dobe nedá zvíťaziť. Má v rukách všetky médiá a každý, kto má iný názor, alebo pohľad na udalosti spoločnosti a tohto sveta, je ich úhlavný nepriateľ. Toho sú schopní ohovoriť, znevažovať, zlikvidovať a zničiť.

Dovolili sme im ich obrovské privilégia, nadštandardný životný štýl, nevšedné možnosti manipulácie a ovládania ľudí. Začína sa javiť, že väčšina svetových i našich politikov a poslancov zachutila moc a pre svoje privilégia inštalujú do spoločnosti fašizmus. Tí, o ktorých hovoria, že sú fašisti, sú pre spoločnosť menej nebezpeční, ako tí, čo o tom menej hovoria, no za to omnoho viac prakticky konajú.

Milan Urban, predseda OblV SZPB, Trebišov: – Z víťazstva sme sa tešili v bývalom Československu do roku 1989. Po tomto dátume radosti, ale hlavne vďaka a úcty víťazom 2. sv. vojny je čím ďalej, tým menej. Niektorí občania, vrátane

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Rusi menia pravidlá

V Rusku sa rozhodli bojovať s „nosičmi ikon“ tak, že vojakom je povolené mať na sviatočnej rovnovážke najviac desať radov, medailí a iných heraldických ocenení, pretože mnohí nosia aj vyznamenania úplne neznámych organizácií. Doposiaľ existovalo tiež takéto pravidlo, no týkalo sa len pochodujúcich na Prehliadke víťazstva na Červenom námestí, píše Izvestia. Nové pravidlo je síce zavádzané „potichu“, avšak na tohtoročnej slávnostnej prehliadke ho osobným príkladom podporil aj minister obrany Sergej Šojgu, ktorý už mal na rovnovážke len najcennejšie vyznamenania.

–r–

Dobrá správa pre vojnové siroty!

Dňa 16. mája rokovalo Predsedníctvo ÚR SZPB, ktoré schvalovalo materiály a organizačné otázky na rokovanie XVII. zjazdu SZPB.

Predsedníctvo bolo tiež informované o dôležitom rozhodnutí ministra spravodlivosti SR Gábora Gála, ktorý zmenil rozhodnutie MS SR zo dňa 23. 3. 2015 č. 45473/2014-1539/126/Šk, ktorým Ministerstvo spravodlivosti SR nepriznalo žiadateľke... (v rozhodnutí je uvedené meno a adresa) príspevok podľa ustanovenia jednorazového finančného príspevku vojnovým sirotám tak, že žiadateľke priznáva príspevok vo výške podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 264/2014 Z.z. o poskytnutí jed-

norazového finančného príspevku vojnovým sirotám vo výške...

Minister spravodlivosti v odôvodnení uvádza, že ministerstvu bolo doručené oznámenie o výsledkoch vybavenia podnetu od verejnej ochrankyne práv, na základe čoho preskúmal podnet žiadateľky, v ktorom dospel k záveru, že ministerstvo pristúpilo k nesprávnej aplikácii a výkladu právnych predpisov, ktorých výsledkom bolo rozhodnutie o nepriznaní jednorazového finančného príspevku vojnovým sirotám.

Laicky povedané, ministerstvo tým napravilo nedokonalosť zákona č. 264/2014 a za príslušníkov odboja uznalo aj čs. politických väzňov (podľa § 1 bodu „g“ zákona č. 255/1946).

V slovenskom právnom prostredí sa tým vytvoril precedens, na základe ktorého sa z rovnakého dôvodu odmietnutí uchádzači môžu nanovo oficiálne uchádzať o priznanie finančného príspevku pre vojnovú sirotu.

* * *

Predsedníctvo ÚR SZPB ďalej schválilo asi 70 návrhov na udele-

(Pokračovanie na str. 5)

Správa roka: Sme na dejinnej križovatke

Ako žiť ďalej? Presne to vyslovil v máji šéf ruskej kontrarozvedky Sergej Naryškin na Moskovskej konferencii MCIS-2019 (pred predstaviteľmi 54 štátov a registrovanými účastníkmi zo 101 štátov) a jeho názor sa stal správou roka preto, lebo pomenúva koniec jednej a začiatok novej epochy. No a tí slovenskí politici, ktorí to nevidia, majú proste smolu. No a my s nimi, pochopiteľne, tiež!

Sergej Naryškin sformuloval jednoznačné ultimátum pre Západ, že ďalší vývoj vo svete pôjde bez neho, čiže globálna budúcnosť sa už ide formovať bez ohliadky na to, čo si o tom myslí Západ. Povedané inak,

Západ (a aj Slovensko) buď dospeje, alebo... Citácia Naryškinových slov znie takto: „Ak Západ vedený Spojenými štátmi nemá dostatok súdnosti a odvahy, aby sa vydal racionálnou cestou, potom ostatné centrá moci budú musieť navrhnuť architektúru globálnej budúcnosti bez neho.“

Deje sa to už?

Samozrejme! Svet je v čoraz väčšom chaose, jeho stará rovnováha sa rúca, prepisujú a ničia sa medzinárodné normy. Západ totiž (ako umierajúci a kopajúci kôň) nechce pripustiť nezvratnosť reality dnešného, už multipolárneho sveta. Američania a ich poslušní spojenci (podľa Putina vazali) sa čoraz viac uchylujú

k silovému presadzovaniu záujmov. Navyše, čoraz viditeľnejšie idú aj proti zdravému rozumu!!!

Typickým príkladom bezcharakternosti „kopajúceho koňa“ je uznanie legitimity nikým nevoleného J. Guaidóa za oficiálneho predstaviteľa Venezuely a Golanských výšin za územie Izraela navzdory všetkým rezolúciám OSN...

Nový svet podľa Naryškina sa už buduje bez vlády „klubu vyvolených“, čiže prekonaný „liberálny univerzalizmus“ nahradí stabilnejší a spravodlivejší poriadok. Taký, po ktorom túži aj SZPB. Lebo zabezpečí normálne spolunažívanie štátov a zachová im právo na svojbytný rozvoj.

V. Mikunda

Vďaka po ukrajinsky

Bývalý predseda ukrajinskej vlády Nikolaj Azarov vo svojej relácii na youtube.com 15. mája 2019 skritizoval, že na Ukrajine bolo v predvečer Dňa víťazstva rozhodnuté o zrušení zliav pre

veteránov vojny a Hrdinov ZSSR na cestovanie železnicou.

Azarov to považuje za typický charakterový jav odchádzajúceho režimu na Ukrajine a predovšetkým jej prezidenta (zvyšku Ukrajiny) P. Porošenka, čiže režimu, ktorý sa vraj zaoberá odľudšťovaním spoločnosti. –r–

Na zamyslenie:

**Hovoriť pravdu v čase všeobecného klamu
je revolučný čin.**

George Orwell

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

11

Piliere sú spochybňované

Piliere slovenskej zahraničnej politiky nie sú ohrozené, ale sú spochybňované. Povedal to minister zahraničných vecí Miroslav Lajčák v parlamente.

„Napáda sa naše členstvo v NATO. Chcem povedať, že žiadna iná obrana našej bezpečnosti by nebola lacnejšia ako členstvo v NATO. A hovoria sa hrubé nepravdy aj o obrannej spolupráci s USA. Tá v žiadnom prípade neohrozuje a nespochybňuje suverenitu Slovenska, nevytvára priestor pre základne USA

alebo kohokoľvek iného na území Slovenska a je postavená na suverenite SR,“ uviedol Lajčák.

Zdôraznil, že slovenská zahraničná politika musí stáť na troch pilieroch. Sú to členstvo v Európskej únii, NATO a multilaterálny pilier. „Slovensko musí bojovať o systém medzinárodných vzťahov, ktorý je

založený na rešpektovaní pravidiel,“ doplnil Lajčák s tým, že účasť Slovenska za stolmi, kde sa prijímajú rozhodnutia a kde náš hlas zaváži, je najlepšia obhajoba národných záujmov SR.

Pravda, 14. 5. 2019 (krátené)

Pellegrini opäť upozornil na podstatný fakt

„Zdá sa, že náš pán prezident začína povyšovať svoje politické ambície nad záujmy krajiny,“ čím poškodzuje dobré meno Slovenska v zahraničí.

Premiér 16. 5. opäť kritizoval prezidentove výkony v zahraničí týkajúce sa vnútropolitického situácie na Slovensku. „Neochraňuje dobré meno

našej krajiny, naopak, poškodzuje zahraničné meno SR, a to nikdy nebudem tolerovať, a to mu ani nikdy neodpustím, že sa takto ako hrdý Slovák ku svojej vlastnej krajine správa,“ vyhlásil premiér na adresu Kisku.

Ďalej skonštatoval, že s prezidentom sa nezhodne vo vnútornej politike. HSP, 16. 5. 2019 (výňatok)

To nevymyslíš, to sú Američania

„USA za zhruba 74 rokov od konca 2. sv. vojny stihli napadnúť Vietnam, Kubu, Laos, Dominikánsku republiku, Kambodžu, Nikaraguu, Líbyu, Panamu, Grenadu, Somálsko, Juhoafrickú republiku, Sudán, Afganistan, Irak a Sýriu. Obete sa šplhajú k 6 miliónom.

CIA organizovala prevraty a teroristické jednotky po celej Latinskej Amerike, asistovala pri zverstvách v Čile, Indonézii či Afrike. Dnes pomáha Saudskej Arábii pri plienení Jemenu a Izraelu pri zabíjaní Palestínčanov. Dokopy sú to ďalšie milióny obetí, za ktoré sú Američania spoluzodpovední.

Tyran kričí, chýťte tyrana

A viete, čo je najlepšie? Tieto isté Spojené štáty... najnovšie označili ľavicové režimy v Latinskej Amerike za „tyranskú trojku“. To nevymyslíš, to sú Američania.

Povraždia milióny a potom ukazujú prstom, že hen, tyrani.

Koho kedy vojensky napadla Kuba či Venezuela?

Ja len, že ani Kuba, ani Venezuela, ani Nikaragua od roku 1945 nenapadli žiaden štát, nespôsobili žiadne obete a nezorganizovali žiaden prevrat.

Počet obetí týchto „tyranských štátov“ je nula. Počet obetí USA je v miliónoch. Ale Američania sú tu vraj tí dobrí a Kubánci či Venezuelčania tí zlí. **Mne to pripadá, ako keby Hitler vyhlásil kedysi o Československu, že my sme „tyrani“ a on je tu ten mierotvorca. Číre šialenstvo.**

Facebook, L. Blaha, 12. 5. 2019 (krátené)

Trump je už na vojnu „správne nastavený“

Výberom ministrov si Trump zmaril šancu stať sa úspešným prezidentom a v tomto okamihu je svojim poradcom pre národnú bezpečnosť Boltonom a Izraelom úspešne spracúvaný na vojnu s Iránom.

Použitím rovnakého formátu klamstiev, aké boli nasadené aj proti Iraku, Líbyi, Sýrii a Venezuele, obvinil Bolton Irán zo „znepokojivých a stupňujúcich sa príznakov“ nadchádzajúceho iránskeho útoku na americké sily na Strednom východe. Aby tieto sily pomohol ochrániť, vydal Bolton príkaz batériám rakiet Patriot, útočnej skupine lietadlových lodí a letkám bombardérov, aby sa premiestnili do tejto oblasti.

Dokonce aj izraelský list Haaretz napísal, že „znepokojujúco sa stupňujúce príznaky“ identifikoval Bolton chybné: <https://www.haaretz.com/us-news/u-s-sends-patriot-missiles-to-the-middle-east-to-counter-iranian-threats-1.7221997> Nikto iný totiž ani náznak niečoho podobného nikdy nezbadal.

Dôvodom na vyslanie rakiet do oblasti nie je zastrašiť Irán od uskutočnenia útoku, ale zabrániť jeho úspešnej odpovedi na naplánovaný americký útok.

Stane sa pravdepodobne toto: Washington a Netanjahu sa zhodli, že buď Izrael zaútočí na americkú loď alebo na akýkoľvek americký cieľ, ktorý bude zvolený a z reakcie bude obvinený Irán. No a toto, samozrejme, prinúti Trumpa „brániť Ameriku“ a na iránsky útok adekvátnym spôsobom odpovedať. Alebo Izrael s použitím amerického preoblečenia Irán napadne, čím vyvolá iránsku odvetu.

Irán je na muške USA už odo dňa, kedy sa Washington stiahol z nukleárnej dohody s Iránom, uvalil na neho sankcie a obvinil ho z radu hriechov. Presne tak, ako to urobil v spore s Ruskom, Sýriou, Irakom, Líbyou, Venezuelou a Jemenom.

Skrátka, Trump je už na vojnu správne nastavený. P. C. Roberts, s prekladom rukojmí.cz zo 14. 5. 2019

Ukrajina proruská a nacistická

Politická kríza na Ukrajine vyústi do konečného rozdelenia štátu na proruský a nacisticko-banderovský blok, vyhlásil líder hnutia „Podstata času“ (Suť vremeni) Sergej Kurginjan v televízii Rossija-1.

„Výsledkom toho sa skôr či neskôr ukáže, že sa formuje nejaký proruský blok, ale aj radikálny banderovský blok... no nie Porošenkovi. Porošenko je jedovatý. On bojuje za to, aby

ho ponechali ako lídra pravových banderovských radikálov. Lenže radikáli potrebujú niekoho iného. Od toho okamihu sa konflikt začne zostrovať,“ uviedol Kurginjan a popísal, že sa to

deje veľmi jednoznačne, navyše všetci hráči o tom hovoria tak priamo, ako ešte nikdy.

* * *

Bývalý predseda ukrajinského parlamentu Vladimír Litvin sa nechal počuť, že ak sa do päť rokov neskončí konflikt na Donbase, tak Ukrajina, ako štát, môže do piatich rokov vôbec zaniknúť.

—r—

Čo píšú iní

■ Maršal Konev a historické fakty
(Z prejavu v Prahe pri pomníku maršala 7. 5. 2019)

V súvislosti s výročím konca 2. sv. vojny v Európe a oslobodenia Československa opäť v mainstreamových médiách a vo verejnom priestore štartujú orgie historického revizionizmu a snahy ovplyvniť tým ideologicky „správnym a korektným“ výkladom histórie hlavne najmladšiu generáciu. Ivan S. Konev sa počas 2. sv. vojny ako vojak zúčastnil prakticky všetkých zásadných a osudových bojov. Na jeho príbehu sa dá ilustrovať, aké nevyspytateľné môžu byť cesty osudu, aká tenká línia delí niekedy život od smrti, ako jeden okamih môže de facto zmeniť chod dejín.

Pri bojoch priamo v Prahe a v jej najbližšom okolí predovšetkým s Waffen-SS, vrátane tankovej divízie SS Das Reich, ktorí pokračovali v masakrovaní civilistov, padlo 692 sovietskych vojakov.

Novarepublika.cz, 13. 5. 2019 (výňatok)

■ Poľsko zrušilo návštevu delegácie Izraela

Ide o odmietnutie hovoriť o otázke kompenzácií za materiálne škody z čias 2. sv. vojny, uviedli The Times of Israel.

„V súvislosti so zmenou, ktorú izraelská strana vniesla do zostavy delegácie, čím sa stalo zrejmé, že rozhovory sa sústreďia na reštitúcie vlastníctva, poľská strana sa rozhodla zrušiť návštevu,“ píše sa na stránke poľského MZV.

TASS k tomu spresnila, že predstaviteľ poľskej vládnej strany „Zákon a spravodlivosť“ Jarosław Kaczyński vyhlásil, že „existujú finančné záväzky voči Poľsku,“ pričom samotná najeurópskejšia krajina ich absolútne nemá. Dodal, že niektoré štáty, nachádzajúce sa západne od Poľska, dlhujú Poliakom „desiatky, stovky miliárd alebo dokonca miliardy eur“.

Lenta.ru, 13. 5. 2019 (výňatok)

■ Poľsko ráta reparácie od Nemecka na miliardy USD

Výška kompenzácií, ktoré môže Poľsko požadovať za škody spôsobené mu Nemeckom počas 2. sv. vojny sa odhaduje na približne 1 miliardy dolárov, vyhlásil predseda poľskej parlamentnej skupiny pre otázky vojnových reparácií Arkadiusz Mularczyk.

„Vytvorený bol dokument, ktorý všestranne zhodnocuje straty, ktoré nieslo Poľsko počas druhej svetovej vojny a ktorý maximálne presne odráža akékoľvek straty z veľmi rôznych uhlov pohľadu, samozrejme, tie, ktoré sa dajú nejakým spôsobom zhodnotiť,“ povedal Mularczyk pre list Sieci.

V najbližších dňoch bude tento dokument odovzdaný vedeniu štátu, konkrétne prezidentovi a predsedovi vlády. Čo s ním oni urobia, je na nich. Ja osobne si myslím, že by sa patrilo zverejniť ho k 1. 9. 2019, t.j. na 80. výročie prepadnutia Poľska Nemeckom, povedal poslanec a podtrhol, že zatiaľ nechce odkrývať výslednú sumu škôd. „Môžem však povedať, že naše výpočty výrazne zvýšili sumu, ktorá bola stanovená hneď na konci vojny,“ povedal a spresnil, že v roku 1947 výbor pre vojnové reparácie uviedol sumu 48 mld. USD, čo je dnes asi 850 mld. USD.

Podľa ria.ru, 13. 5. 2019

■ Odhaľovanie pamätníka Ľudovíta Štúra v Štúrove

V nedeľu 12. 5. sa v Štúrove zišlo množstvo slovenských vlastencov, aby po neuveriteľných peripetiách konečne odhalili pamätník slovenskému veľikánovi Ľudovítovi Velislavovi Štúrovi, po ktorom je toto slovenské mestečko pomenované. Cestou do Štúrova nás sprevádzalo veľké množstvo billboardov, ktorým sme vôbec nerozumeli. Zrejme na Slovensku už jazykový zákon neplatí. Najviac nás zaskočil fašistický billboard, na ktorom bolo farebne vyznačené územie južného Slovenska, ktoré bolo Slovensku odobraté maďarským fašistickým štátom na základe Viedenskej arbitráže.

To však nebolo všetko...

HSP, 13. 5. 2019, (výňatok)

■ Papradňancov pred upálením zachránili partizáni...

V Javorníkoch pri Považskej Bystrici si pripomenuli drámu z jari 1945, kedy partizáni zachránili dedičanov pred fašistami.

V Papradne 8. mája, v Deň víťazstva nad fašizmom, zorganizovali prvý pochod krásnymi zákutiami prírody patriacej k Pap-

(Pokračovanie na str. 4)

Pamätník v Kremničke čaká obnova

Odhalenia pamätníka v Kremničke v roku 1949 sa jeho autor Dušan Samuel Jurkovič nedočkal. Dnes monument, ktorý pripomína obeť nacistického vraždenia z jari roku 1945, čaká na obnovu.

„Súčasný stav (Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke) si vyžaduje dôslednú opravu, areál celkovú údržbu. Treba vytvoriť ochranné pásмо, regulovať prerastené dreviny a prístupový chodník vysadiť nízkou zeleňou,“ uviedla hovorkyňa mesta Dominika Mojžišová s tým, že v súlade so zákonom o vojnových hrobách požiadali ministerstvo vnútra

o poskytnutie finančného príspevku na obnovu pamätníka.

Celkový zámer má byť usku-točnený v niekoľkých etapách. Prvú už mesto odštartovalo.

„V rámci nej bola odstránená neplánovaná, nestabilná a náletová zeleň. Išlo o výrub približne 14 tují v areáli. Podľa pôvodného projektu tam chceme vysadiť novú zeleň,“ vysvetlila Mojžišová.

Snažia sa tak o obnovu prvotnej kompozície a vizuálneho vnímania tohto významného architektonického diela. V ďalších etapách „oživia“ aleju a tiež aktualizujú informačnú tabuľu s menami obetí. „Rekonštrukcia bude robená v súlade s usmernením a rozhodnutím Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici,“ pripomenula. Samospráva však na tomto projekte spolupracuje aj s ďalšími odbornými inštitúciami.

Pravda.sk, 9. 5. 2019 (výňatok)

Popri konferencii sa prezentovali aj fašisti

V Bratislave sa konala konferencia Hnutia za Európu národov a slobody nazvaná „Za Európu suverénnych národov“.

Ako hosťujúce hnutie sa jej zúčastnilo Sme rodina Borisa Kollára, Le Rassemblement Nationale (Národné združenie) reprezentované jej predsedníčkou Marine Le Pen a tiež predstavitelia vládnucej Rakúskej strany slobody (FPÖ) a gréckej strany Nea Dexia (Nové právo).

Konferencia zdôrazňovala najmä myšlienku upevnenia Európskej únie. Hlavné pomocou reforiem, ktoré by viedli k odstráneniu byrokratického, neefektívneho a centralizovaného riadenia z Bruselu a jeho nahradením slobodnou spoluprácou suverénnych európskych národov. Vlastne by išlo o návrat k pôvodným ideálom. Napriek tomu Peter Weisenbacher z Inštitútu ľudských

práv označil stretnutie za neonacistický európsky klub a vyhlásil, že Boris Kollár sa pridal k neonacistom.

Nuž fašisticky alebo neonacisticky sa správala v skutočnosti malá úderka tzv. aktivistov, ktorá prehlušovala priebeh stretnutia hlučnou tzv. hudbou pustenou cez obrovské reproduktory.

Najhoršie na tom je, že toto nekultúrne a doslova primitívne správanie nielen výrazne sťažovalo výmenu názorov na pokojnom stretnutí, ale tiež rušilo obyvateľov okolitých bytov, zahraničných turistov a iných hostí luxusného hotela River Park. **Toto je ten skutočný fašizmus, ktorý v poslednom období začína doslova terorizovať Slovensko.**

A treba to pomenovať veľmi jasnou rečou.

HSP, 14. 5. 2019 (výňatok)

Sme národ ohýbačov chrbtov?

Kým liberálne spektrum našej politickej a inak mienkotvornej obce by najradšej vymazalo fakt, že nás oslobodili Sovieti, Andrej Danko sa vybral do Ruska, kde si pripomenul pamiatku ozajstných hrdinov 2. sv. vojny.

Podpredseda Národnej koalície Peter Sokol chváli túto iniciatívu predsedu SNS: „Andrej Danko sa ako jediný európsky štátnik zúčastnil osláv konca vojny v krajine, ktorej predkovia položili 20 miliónov (presnejšie 27,8 miliónov – pozn.

Bojovník) životov v boji proti Hitlerovi. To je viac obetí ako mali Židia, ktorým sa dnes stavajú pamätníky po celom svete a Rusko dnes ignorujeme. Myslím si, že európski štátnici by 8. mája mali oslavovať v Európe a 9. v Rusku, bez

ohľadu na situáciu na medzinárodnej aréne.“

Peter Sokol hodnotí aj stretnutie predsedu parlamentu s Vladimírom Putinom: „Je to veľký úspech, keď sa po toľkých rokoch stretol ruský prezident so slovenským štátnikom, treba to vnímať pozitívne. Avšak, zarazilo ma ako sa pán Danko uklonil. ...tak ohol chrbát pred predstaviteľom cudzej krajiny...“

HSP, 11. 5. 2019

Moskva odsúdila extrémizmus kotlebovcov

Rezort ruskej diplomacie sa veľmi kriticky vyjadril o Ľudovej strane Naše Slovensko (ĽSNS) vedenej Marianom Kotlebom.

Vyplýva to z tohtoročnej hodnotiacej správy ministerstva zahraničných vecí, ktorá sa zaoberá velebením nacizmu, šírením neonacizmu a iných foriem rasizmu, rasovej diskriminácie a xenofóbie. Moskva ho zverejnila 6. mája tohto roku, denník Pravda ako prvý na Slovensku poukázal na tento dokument.

Správa najprv oceňuje, že štátne orgány na Slovensku si pravidelne a dôstojne pripomínajú obeť 2. sv. vojny. Vyzdví-

huje, že oficiálni predstavitelia kladú vence k hrobom a pamätníkom sovietskych vojakov, ktorí položili život v boji proti fašizmu aj na našom území.

Dokument ruskej diplomacie sa v jednej časti zmieňuje o ĽSNS ako o jedinej registrovanej strane na Slovensku, ktorá otvorene sleduje extrémistické myšlienky s prvkami rasovej nenávisťi, zvlášť používa protirómsku rétoriku.

Správa upozorňuje, že kotle-

bovci stavajú na národnom socializme, za ktorého príklad si berú profašistický vojnový slovenský štát. Moskva sa pozastavuje nad tým, že ĽSNS vebí čelných predstaviteľov vtedajšieho režimu, vrátane Jozefa Tisa, ktorého po skončení vojny odsúdili na smrť. Dokument so znepokojením pripomína, že kotlebovci poukazujú na Tisov „neoceniteľný prínos“ k štátnosti. V správe sa tiež pripomína, že Kotlebu v minulosti polícia zadržala v súvislosti so skandovaním nacionalistických hesiel.

Pravda.sk, 16. 5. 2019

du, že predsedať ceremonii bude predseda vlády Francúzska, oznámila administrácia francúzskeho lídra.

Zároveň však hostelia neodpovedali, či pozvánky poslali iným predstaviteľom Ruska. Podľa vz.ru, 21. 5. 2019

Francúzi Putina nepozvali

Francúzi nepozvali prezidenta RF Vladimíra Putina na slávnosti 75. výročia výsadku spojeneckých vojsk v Normandii. Vraj je to z dôvo-

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

mnohých politikov, zabúdajú na hrdinov, ktorí za víťazstvo nad fašizmom obetovali vlastné životy. Iba od Dukly po Dargovský priesmyk položilo 22 tisíc červenoarmejcov to najcennejšie čo človek má, za našu slobodu a vlasť. Treba dúfať a veriť, že po ďalších piatich rokoch pravda o hrdinoch a ich boji s nacizmom a fašizmom zvíťazí.

Michal Kuchár, tajomník Občianskej strany, Spišská Nová Ves: – Za päť rokov sa veľa vecí zmení, aj názorov. V dnešnej dobe už nemôžeme tvrdiť, že víťazstvo nad fašizmom bolo definitívne. Znova sa prebúdzajú v rôznych podobách a to nielen tam, kde sa zrodil, ale aj v oblastiach, kde páchal zločiny, zaberal územia a kynozil národy. Toto je naozaj na vážne zamyslenie.

Názory respondentov sa nemusia zhodovať s názorom redakcie a vydavateľa.

Poliaci odmietajú židovské nároky...

Poľský portál interia.pl prináša informácie o demonštrácii vo Varšave, ktorou Poliaci protestovali proti židovským nárokom prezentovaným v tzv. Zákone 447, ktorý prijal americký senát. Na základe tohto zákona by mohli Poliaci, podobne ako Nemci, platiť Židom vysoké odškodné.

Účastníci protestu niesli transparenty s nápsmi „odmietame neopodstatnené židovské nároky“, „Poľsko nemá žiadne záväzky“, „We love jews but we won't tolerate robbery“, „Zákon 447 sa Poľska netýka“, „Hyeny holocaustu“.

Demonštranti sa presunuli aj pred americké veľvyslanectvo, kde požadovali, aby Američania prestali zasahovať do poľských vnútorných záležitostí v prospech Izraela a takisto sa objavili transparenty s nápisom „Tu jest Polska, a nie Polin“ (Polin je hebrejské pomenovanie Poľska). Išlo o protest proti zákonu 447, ktorý v máji minulého roka podpísal prezident Spojených štátov Donald Trump, zaoberajúci sa odškodnením za skonfiškovaný nehnuteľný majetok židovských obetí holokaustu. Demonstranti žiadali od vlády implementáciu právnych ustanovení, ktoré by Poľsko jasne chránilo pred možnými židovskými nárokmi.

HSP, 12. 5. 2019, interia.pl (výňatok)

Najhoršie je pobaltským veteránom

Pobaltské štáty sú považované za outsiderov ohľadne zabezpečovania dôstojného života pre veteránov 2. sv. vojny, vyhlásili podľa Izvestij v ruskom senáte.

Autori prieskumu študovali stav veteránov v 14 štátoch: Vo V. Británii, Francúzsku, v Nemecku, Gruzínsku, Izraeli, Lotyšsku, Litve, Poľsku, Rumunsku, USA, Chorvátsku, Česku, Estónsku a na Ukrajine.

Expert porovnávali priemerné dôchodky a iné opatrenia sociálnej podpory, existenciu úľav a počet každoročných pamätných dátumov. Okrem toho sa rátal počet médií, ktoré rehabilitujú nemecký nacizmus, taliansky fašizmus a ďalšie formy nacionalizmu, toleranciu voči rehabilitácii kolaborácie s nacistickým Nemeckom a aj úroveň prejavov neznášanlivosti voči rusky hovoriacim obyvateľom.

Monitoring odhalil, že najhoršie sú na tom veteráni v Lotyšsku, Litve a Estónsku. Bývalí vojaci tam nielenže nemajú nijaké prídavky a zľavy – každomesačný príplatok vo výške 100 dolárov dostávajú len „lesní bratia“ (ilegálni bojovníci s povojnovými víťazmi).

V Pobaltsku sa neslávi 9. máj, pripomínajú si ho len tí obyvatelia, ktorým nie je porážka nacistov, fašistov a ich prisluhovačov ľahostajná a ktorým nie sú ľahostajné ich obeť.

Podľa velkoross.ru, 15. 5. 2019

Ukrajinskí žiaci sa učia texty, ktoré ponižujú Malorusov

**Ukrajinskí školáčikovia sa učia o „byto-
stiah“ a „podľudoch“ z Maloruska.**

Fotografiu učebnice s takýmto textom vystavil v internete novínár z Kyjeva Andrej Mančuk, informuje strana.ua. Na učebnici je nápis „Akademická úroveň“. Novinárovi je ľúto, že nie všetci ovládajú ukrajinčinu, aby mohli zhodnotiť dané texty tak, ako sa patrí.

Ďalej zdôrazňuje, že „v ktoromkoľvek normálnom štáte by autori boli za niečo podobné postavení pred súd a doživotne vylúčení zo vzdelávacej sféry,“ lenže na Ukrajine sa to trpí. Nehovoriac o tom, že tieto „vzdelávacie texty“ ešte k tomu otvorene vyzývajú na zúčtovanie.

Poznámka Bojovníka: Nie je to náhodou nacizmus?

Medzníky 2. svetovej vojny a SNP

Dňa 26. apríla ZŠ v Klokočove v spolupráci so ZO SZPB vo Vyskej nad Kysucou a za podpory OblV SZPB Žilina zorganizovala medziškolskú vedomostnú dejepisnú súťaž „Medzníky 2. svetovej vojny a SNP“, na ktorej sa zúčastnili základné školy z Horných Kysúc.

K jej zorganizovaniu nás inšpirovalo, že v Klokočove sme mali vojnových hrdinov Pavla Polku, Jána Cudrá-

ka, Františka Suchara a ďalších, ktorí bojovali proti fašizmu na rôznych bojiskách a preto to bola pre nás akási výzva oživiť pamäť na nich.

Víťazom medziškolského kola sa stalo družstvo ZŠ Klokočov v zložení Kristián Nekoranec, Michal Vavrinec a Ján Valčuha. Víťazi postúpili do finálového kola o Pohár predsedu Oblastného výboru SZPB v Žiline.

Jarmila Krišťáková, riaditeľka školy

Medzníky... v Trebišove už tretíkrát

29. apríla 2019 sa v tunajšom CVČ uskutočnil tretí ročník súťaže „Medzníky 2. sv. vojny,“ ktorú otvoril oblastný predseda KUŽM Marián Kudrík.

V základnom kole súťažilo približne 300 žiakov deviatych ročníkov v 30 základných školách, v okresnom trojčlenné družstvá z desiatich škôl. Hoci prihlásených bolo až 13 ZŠ.

Súťažné otázky hľadali odpovede na témy 2. sv. vojny v Európe a vo svete, na miesto Slovenska počas 2. sv. vojny a SNP. Treťou témou bolo SNP v regióne

a Karpatsko-duklianska operácia.

Víťazmi nášho okresného kola sa stali žiaci zo ZŠ v Michaľanoch v zložení Viera Tomková, Branislav Uporský a Tomáš Zuskáč, ktorých na stupeň víťazov priviedol pedagóg László Molnár. Na druhom mieste sa umiestnili žiaci zo ZŠ Zemplínska Teplica a na treťom mieste žiaci zo ZŠ M. R. Štefánika Trebišov.

Víťazné družstvá boli ocenené vecnými spomienkovými cenami a Pamätnými listami OblV SZPB v Trebišove.

Za preukázané vedomosti žiakom a za priebeh súťaže organizátorom sa poďakoval oblastný predseda SZPB Milan Urban. Zároveň ich oboznámil o náučnom zájazde na Duklu a do Svidníka (socha armádneho generála Ľudvíka Svobodu, Vojenské historické múzeum a Pomník sovietskych vojakov).

– MU –

Súťaž s ukážkami výstroje a literatúry

Dňa 29. apríla sme v Rožňave zorganizovali okresné kolo vedomostnej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“.

Do súťaže sa prihlásilo celkovo 5 trojčlenných družstiev, ktoré poukázali na dôležitosť poznania dejín, osobitne svojho národa, privítal podpredseda Oblastného výboru SZPB v Rožňave Milan Malček.

Vedomosti o dejinách 2. sv. vojny, SNP a partizánskom hnutí na strednom a hornom Gemeri, boli preverené výberom otázok, na ktoré sa dala voliť správna, ale aj úmyselne skreslená odpoveď.

Súťažiaci mali počas podujatia

možnosť oboznámiť sa aj s rôznymi druhmi vojenských súčiastok, ktoré počas vojny používali bojujúce armády. Na súťaž ich z vlastnej zbierky poskytol M. Malček. Okrem toho sa súťažiaci oboznámili s rôznou vojnovou literatúrou, s mapami so zakreslenou situáciou pri oslobodzovaní tunajšej Silickej planiny a spostením bola aj ukážka makiet bojovej techniky Červenej armády a nacistického Nemecka. O ich bojovom použití pohovo-

rili František Andraščík a Štefan Andoga, člen ZO SZPB partizána Tótha Rožňava.

Najlepšie vedomosti prezentovali žiaci zo ZŠ z Gemerskej Polomy, ktorí sa umiestnili pred družstvom z Gymnázia P. J. Šafárika z Rožňavy a žiakmi ZŠ akademika Jura Hronca. Všetci boli odmenení hodnotnými vecnými darmi. Spolu s diplomami im ich odovzdali oblastný predseda SZPB v Rožňave Juraj Bernár spolu s oblastnou tajomníčkou Máriou Žolnovou.

– MM –

Ocenení žiaci s organizátormi.

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

radnu. „Je to pochod slobody, ktorý sme zorganizovali preto, lebo keď odtiaľto utekali Nemci, zastavili sa tu a v humne na hornom konci začali zadržiavať našich ľudí, ktorí chodili do hôr a z hôr, lebo tam bývali.

Zadržali tam okolo 40 až 70 ľudí. Bola tu aj partizánska skupina s krycím názvom Rodina, veliteľ bol ruský vojak a ten zorganizoval partizánov a zišli z hôr zachrániť ľudí. Nemci už mali v tom čase tri guľomety nastavené na humno a 20 litrov benzínu. Ľudí chceli najprv postrieľať a potom podpáliť. V humne neboli len starí ľudia, ale aj ženy a deti,“ povedal organizátor pochodu Alojz Španihel.

Tohtoročného pochodu sa zúčastnilo vyše sto dôchodcov, z ktorých najstarší mali 86 a 88 rokov. „Pochod sme zorganizovali z vďaky osloboditeľom a najmä mladej generácii chceme takto pripomenúť čo sa tu stalo,“ vysvetlil Španihel.

Pravda.sk, 8. 5. 2019

■ Z dejepisu odstránia časť o kolaborantstve

Na Kryme bude po kritike Krymských Tatárov skorigovaná učebnica dejepisu. „Aby sa znížilo sociálne napätie, prijaté bolo rozhodnutie o odstránení z učebnice dejepisu celej časti o nútenej alebo vedomej kolaborácii s fašistami národností, ktoré obývali Krym počas 2. sv. vojny.“

Po odstránení tejto časti budú učebnice a literatúra opäť navrátené do škôl a knižníc.

Násilná deportácia z Krymu po vojne sa dotkla 183 tisíc ľudí 20 národností. Jej dôvodom bola vedomá kolaborácia s fašistami alebo vlastizrada. Po referende v roku 2014 V. Putin vydal výnos o rehabilitácii krymsko-tatárskeho a iných národov Krymu.

Podľa ria.ru, 6. 5. 2019

■ Výzva na „vyludnenie Donbasu“ je nacizmom

S výzvou o potrebe „vyludnenia Donbasu“ sa vytasil poslanec Verchovnoj rady Ukrajiny Semen Semenčenko. Poslanec ruskej štátnej Dumy Ruslan Bel'bek to nazval otvoreným prejavom nacizmu.

„Nič nie je nové pod slnkom. „Geniálne“ nápady veliteľa praporu Semenčenko sú len interpretovanými ideami človeka, ktorý sa pred 80 rokmi nazýval führerom. Tento európsky „génus“ tiež nevidel nič genocídneho v likvidácii národov, vo verejných popravách a pri velebení árijskej rasy,“ skonštatoval Bel'bek.

„To sú oni, noví hrdinovia Ukrajiny, tí, ktorí ledva utiekli z bojiska na Donbase. A teraz s penou na ústach a s nacistickými znakmi na rukáve navrhujú faktickú likvidáciu obyvateľov celého regiónu,“ cituje ruského poslanca RIA Novosti.

Podľa kp.ru, 6. 5. 2019

■ Na Ukrajine chcú súdiť veteránov Červenej armády

Na Ukrajine navrhujú súdiť veteránov Veľkej vlasteneckej vojny tak, ako sa to „robí vo všetkých normálnych štátoch“.

S takýmto návrhom vystúpil bývalý poslanec Verchovnoj rady Ukrajiny zo strany „Sloboda“ Jurij Syrotiuk počas relácie „Hlas ľudu“ v televízii „112 Ukrajina“.

Syrotiuk podtrhol, že Ukrajina viedla vojnu pod žltomodrou zástavou pomocou Ukrajinskej povstaleckej armády, ktorá sa však neskončila v máji, ani v septembri 1945, ale až 24. 8. 1991, keď Ukrajina opäť dostala svoju žltomodrú štátnu zástavu a erb. Hovoriac o veteránoch navrhol postaviť pred súd každého, kto podľa neho spáchal „zločiny proti ľudskosti“. Aké? To nespresnil.

Podľa topwar.ru, 5. 5. 2019

Pamiatku na hrôzy vojny zachováme

OblV SZPB v Nitre v spolupráci s NSK zorganizoval pre svojich členov návštevu bývalého koncentračného tábora Mauthausen a Melk v Rakúsku, kde sa 5. mája konala pietna spomienka pri príležitosti 74. výročia oslobodenia ich väzňov.

Ceremoniálu s medzinárodnou účasťou sa zúčastnili prevažne mladí ľudia zo všetkých štátov Európy, vrátane Ruska, ďalej Izraela, no prítomní boli aj Číňania a Arabi.

V areáli je množstvo pamätníkov, ktoré tu na pamiatku svojich rodákov vybudovali jednotlivé štáty. Medzi nimi je aj pamätník československým obetiam, kde sme položili veniec a vypočuli si príhovor predstaviteľov českej delegácie, slovenskú a českú hymnu.

186 tzv. schodov smrti museli vyčerpaní

a podvyživení väzni zdolať niekoľkokrát za deň a na strmý kopec niesť pri tom 40–50 kg balvany. Ak niektorý väzeň pri tom spadol, znamenalo to pád a zranenie ďalších väzňov pod ním a teda často aj ich smrť.

Je pre nás obdivuhodné, že sem každoročne prichádzajú hlavne mladí ľudia, spievajú tu svoje hymny, pochodové piesne, Internacionálu a piesne svojich armád. Oblečení sú v rovnošatách svojich organizácií, v rukách nesú svoje zástavy a fotografie blízkych. Aj to je dôkaz, že neustále udržujú živú pamiatku na toto kruté obdobie, na svojich dedov a pradedov.

Tento ceremoniál nás utvrdil, že aj my musíme naďalej udržiavať pamäť o hrôzach 2. sv. vojny. **Anna Zabáková, tajomníčka OblV SZPB v Nitre**

Dobrá správa pre vojnové siroty!

(Dokončenie zo str. 1)

nie zväzových ocenení a vyznamenaní. Medzi nimi aj 16 obciam v okruhu pôsobnosti OblV SZPB Stará Ľubovňa. SZPB oceňuje aj Klub vojenských výsadkárov SR pri príležitosti 25. výročia jeho založenia...

Schválený bol aj rozpočet na rok 2019. Predsedníctvo skonštatovalo, že jeho očakávané navýšenie sa nenaplnilo a tohtoročný rozpočet je na úrovni roka 2018.

Ďalej predsedníctvo riešilo organizačné otázky ústredných spomienkových osláv 75. výročia SNP v B. Bystrici. Žiaľ, účasť na nich zatiaľ avizovala menej ako polovica oblastných organizácií SZPB.

Predsedníctvo malo aj jednu milú povinnosť, k 80-tým narodeninám gratulovalo podpredsedovi ÚR SZPB Jurajovi Drotárovi (viac na str. 10).

V. Mikunda

Jednou z najaktívnejších škôl v okrese Dolný Kubín pri pátraní po dejinách 2. svetovej vojny a SNP je ZŠ M. Kukučína. Na fotografii je riaditeľka Katarína Števonková, ktorá sa pravidelne oboznamuje s článkami Bojovníka.

Dušan Sabol

Noční vlci pod Duklou

Motorkári „Noční vlci“ na svojej ceste venovanej pamiatke hrdinom 2. sv. vojny sa zastavili 2. mája 2019 aj vo Svidníku a na Dukle, kde si uctili padlých česko-

slovenských a sovietskych vojakov, ktorí položili svoje životy za našu slobodu.

Po príchode do Svidníka boli privítaní chlebom a soľou a pri pamätníku Sovietskej armády desiatkami ľudí od malých detí až po dôchodcov.

Jozef Žižák

Miesto pre...

Jozefa Petráša,
predsedu OblV SZPB Martin

Oblastná organizácia SZPB Martin pôsobí v okresoch Martin a Turčianske Teplice. Tvorí ju 14 ZO SZPB so 612 členmi s priemerným vekom 69 rokov. 13 členovia sú priamymi účastníkmi protifašistického odboja. Od oblastnej konferencie v roku 2015 zaznamenala nárast o 107 členov.

Čo nastolila oblastná konferencia?

– Požiadavku zefektívnenia komunikácie so základnými organizáciami a aktualizovania zoznamu vojnových hrobov, pamätníkov a pamätných miest historicko-dokumentačnou komisiou OblV v spolupráci s miestnou samosprávou. Konferencia ostro odsúdila velebenie vojnového zločínca Stepana Banderu a rozhodnutie ukrajinského parlamentu, ktorý určil 1. január, pripomínajúci výročie narodenia Stepana Banderu, za štátny sviatok Ukrajiny.

Čím sa zaoberáte v tomto období?

– Pripravou dôstojných osláv 75. výročia SNP, ktoré sa v rámci celého Turca uskutočnia v povstaleckej obci Sklabiňa. Dôležitou úlohou súčasnosti je skvalitňovanie členskej základne, jej omladenie a najmä práca s mládežou, predovšetkým so základnými školami, vrátane organizovania vedomostnej súťaže Medzníky 2. sv. vojny.

Aký je momentálne váš najväčší úspech a čo sa vám nedarí?

– Za najväčší úspech považujeme rozšírenie členskej základne o 107 členov, oživenie dvoch základných organizácií, spoluprácu so Spojenou školou v Martine, ktorá vybudovala pamätník padlým francúzskym partizánom v Malej Fatre a vzorne sa oň stará. Úspešná je aj naša aktívna účasť pri organizovaní regionálnych, mestských a obecných spomienkových stretnutí pri príležitosti osláv oslobodenia a SNP, ktoré sú základnými piliermi nášho pôsobenia na verejnosti a zdrojom trvalého svedectva a pravdivej prezentácie boja proti fašizmu, nacizmu a ľudáctvu. **Nedarí sa nám výraznejšie eliminovať nárast aktivít neoľudáctva** v našom regióne. Niekedy máme pocit osamelosti SZPB v tomto pôsobení.

Čo by ste potrebovali na zefektívnenie práce od XVII. zjazdu SZPB?

– Nové Stanovy SZPB, ktoré vytvoria lepšie predpoklady a podmienky pre naplňovanie nášho poslania.

Miroslava Pregu,
predsedu OblV SZPB Michalovce

Oblastná organizácia SZPB Michalovce pôsobí v okresoch Michalovce a Sobrance. V 21 základných organizáciách je 560 členov s priemerným vekom 61,5 roka.

Čo nastolila oblastná konferencia?

– Vyjadrili sme kritický postoj k dramaturgii a organizačnému zabezpečeniu spomienkových osláv v Banskej Bystrici, na Dukle a v areáli Pamätníka a vojnového cintorína na vrchu Háj-Nicov v Liptovskom Mikuláši (nedostatočne zabezpečené sociálne zariadenia, nedôstojné osobné prehliadky, stravovanie pre účastníkov predražené a v malom počte stravovacích miest). **Rezovala požiadavka ďalšieho rozvíjania spolupráce so základnými a strednými školami pri organizovaní poznávacích aktivít na počesť SNP a protifašistického odboja.**

Čím sa zaoberáte v tomto období?

– Novozvolený oblastný výbor pripravil poznávací zájazd, ako odmenu pre súťažiacie družstvá v súťaži „Medzníky 2. sv. vojny“. Plánujeme stretnutia s primátormi miest a starostami obcí...

Aký je momentálne váš najväčší úspech a čo sa vám nedarí?

– Máme veľmi dobrú spoluprácu s okresným a mestským úradom, s odbojármi z Českej Lipy, z Ukrajiny, so starostami obcí, školami... Veľký záujem je každoročne o posedenie pri partizánskej vatre SNP na strelnici pri Porube pod Vihorlatom.

Nedarí sa upraviť tzv. protokol pri pietnych aktoch, aby sa pri pamätníku Červenej armády na Hrádku v Michalovciach, kde je pochovaných 17650 sovietskych vojakov, ktorí v boji s fašistami a ich prisluhovačmi položili svoje životy za našu slobodu a mier, hrala hymna RF so štátnou vlajkou RF na stožiaroch.

Čo by ste potrebovali na zefektívnenie práce od XVII. zjazdu SZPB?

– Pre prácu tajomníka kvalitnejší počítač a zjednodušenie administratívy. Treba tiež zabezpečiť odborné študijné materiály na vzdelávanie žiakov na základných a stredných školách o histórii 2. sv. vojny a význame porážky nemeckého nacizmu a fašizmu.

Vladimír Dobrovič

Vďaka civilizácii človek je už natoľko humaný, že nič nedokáže zabiť bez výčitiek svedomia – s výnimkou človeka. G. B. Shaw

Oslavy s tradičnou vychádzkou žiakov

Každoročne si aj v Dobrej Nive pripomíname výročie konca vojny v Európe.

V utorok 7. mája začali oslavy slávnostnou členskou schôdzou ZO SZPB na obecnom úrade. Slávnostný príhovor mal podpredseda Zdenko Zajac. Upriamil ním pozornosť na obeť 2. sv. vojny. Konkrétne na padlých z obce Dobrá Niva, na rodiny pozostalých po týchto obetiach. Potom sa už hovorilo o oslavách Dňa víťazstva nad fašizmom vo Zvolene, ale aj v Krupine.

Ďalším bodom bola diskusia, ktorá riešila zabezpečenie zájazdu do múzea holokaustu v Sereďi a na Bradlo.

Na schôdzi sme tiež k životnému jubileu blahozelali nášmu členovi Milan Štímeľovi.

Po schôdzi nasledoval slávnostný akt kladenia

vencov k pamätníku. Okrem zástupcov obce ho sem položili aj vojnoví veteráni.

Oslavy ďalej pokračovali v Kultúrnom dome, kde zaznel príhovor predsedu ZO SZPB Jána Sloiarika a následne kultúrny program, ktorý pripravila ZŠ s MŠ Juraja Slávika Neresnického. Deti z materskej školy sa predstavili pásmom „Prisnil sa mi lučný sen“, ktoré bolo venované aj Dňu matiek.

Tradičnou súčasťou našich osláv býva turistická vychádzka žiakov ZŠ v Dobrej Nive. Začiatok má pri pamätníku padlých počas 1. a 2. svetovej vojny a potom sa presúvame autobusom na miesto ďalšieho putovania. V tomto roku bolo našim cieľom prejsť sa okolím Banskej Štiavnice. A tak sme z Červenej studne, cez Paradajs, Tanád, Hornú roveň, Klinger prišli až do mesta. – JS –

Mládež, prevzmite štafetu boja za mier...!

Aj takáto výzva zaznela 9. mája pri Pamätníku osloboditeľov v Revúcej pred asi 200 občanmi a mládež, ktorí si prišli pripomenúť 74. výročie víťazstva nad fašizmom.

Po hymne a položení vencov k Pamätníku osloboditeľov si pamiatku padlých bojovníkov proti fašizmu utčili primátor Július Buchta, prednosta OÚ Revúca Peter Balogh, riaditeľ UPSVaR Revúca Jaroslav Demjan a predsedu ZO SZPB gen. Viesta Revúca Ján Kochan.

Peter Balogh v príhovore pripomenul odhodla-

nie, nadšenie, obetavosť a hrdinstvo tých, ktorí neváhali bojovať proti fašizmu za slobodu a mier. Zdôraznil, že účasť Slovákov v protifašistickom odboji, ich hrdinské boje a obeť sa stali uznávanou súčasťou vojnového úsilia demokratických národov a štátov víťaznej koalície v 2. sv. vojne.

Na záver vyzval k hrdosti na našich predkov za ich odvahu, ktorá sa má preniesť na mladú generáciu. Nesmieme pri tom zabudnúť na hrdinstvo nášho rodáka generála Rudolfa Viesta.

Štefan Havlar, snímka Emil Matejka

Myšlienka víťazstva bude žiť, kým...

v predvečer Dňa víťazstva nad fašizmom sme si jeho 74. výročie v Bardejove pripomenuli pri Pamätníku vďaka na Námestí SNP.

Úctu sem prišli v hojnom zastúpení vyjadriť členovia SZPB, žiaci materských a základných škôl, predstavitelia miestnej štátnej správy a samosprávy na čele s prednostom okresného úradu Miroslavom Bujdom a primátorom Borisom Hanuščákom, zástupcovia Veľvyslanectva RF, akademickej obce Bieloruskej republiky a predstavitelia partnerského mesta Gorlice z Poľska. Boli tu však aj zástupcovia ozbrojených a záchranných zložiek, zamestnanci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, predstavitelia okresnej organizácie Únie žien Slovenska a JDS a tiež predstavitelia strany Smer-SD a SNS. Tradične tu bol prítomný aj veterán 2. sv. vojny Alojz Fuňák.

M. Bujda v príhovore pripomenul, ako sa tento globálny vojnový konflikt zrodil a rozšíril na väčšinu národov sveta. Zdôraznil, že štatistiky aj po 74 rokoch ľudí desia a sú pre ľudstvo otravné. Za 70 mesiacov si vojna

K prítomným sa za RF prihovori-la Mária Veršina a Anna Nikolajevna Sender, rektorka Štátnej univerzity Alexandra Puškina v Breste. Tá zdôraznila, že **myšlienka víťazstva národov, ktoré zvíťazili nad fašizmom a stali sa nezávislými, bude žiť do tých čias, pokiaľ bude živá naša pamäť.**

Delegácia okresu Bardejov sa tradične zúčastňuje pietneho aktu kladenia vencov v partnerskom meste Gorlice v Poľsku. Tentoraz nás zastupovali tajomník oblastného výboru SZPB Dušan Jaščur a vedúci Poľsko-slovenského domu v Bardejove Marcel Tribus.

Vasíľ Hudák, snímka Ján Pala

Spomienka na padlých Pohorelcov

8. 5. 2019 sme si slávnostným aktom pri pamätníku padlých v 1. a 2. sv. vojne pripomenuli 74. výročie ukončenia 2. sv. vojny.

V slávnostnom sprievode, v ktorom kráčal náš posledný žijúci partizán František Tlučák, bola aj starostka obce Jana Tkáčiková a tajomník OblV SZPB z Brezna Ján Šulej. Všetci svorne položili kvety a zapálili za padlých Pohorelcov sviečky pri pamätníku na námestí.

Po odspievaní slovenskej hymny zazneli piesne v podaní MSS Kráľová hoľa a báseň v prednese Dany Bodnáríkovej. Potom sa k prítomným odbojárom, žiakom 9. triedy

výročie 100 rokov od smrti nášho významného rodáka z Košarísk pri Brezovej pod Bradlom Milana Rastislava Štefánika, jedného z hlavných zakladateľov Československa.

Záver patrili piesňam s vojenskou tematikou a po nich besede o porážke fašizmu v 2. sv. vojne. – JI –

V Trebišove bola tradícia opäť zachovaná

Na trebišovskom Mestskom cintoríne sa 7. mája stretli odbojáři, pracovníci štátnej správy a samosprávy, vojaci a policajti, členovia KSS a občania mesta, aby si pripomenuli 74. výročie víťazstva nad fašizmom a ukončenia 2. sv. vojny v Európe.

Po oboch stranách chodníka k Pomníku vďaka a slávy červenoarmejcom a všetkým, ktorí podstúpili najvyššiu obeť pri oslobodzovaní Trebišova a regiónu Zemplína od hneďho moru, vy-

tvorila koridor naša mládež, ktorej nad hlavami plápolali vlajky SR a RF.

Po zaznení hymny SR a RF a dobovej básni, v prejave prednosta OÚ Rastislav Petrovič povedal: „Vojna

Trebišovskí odbojáři pri kladení vencov k Pomníku vďaka.

Milan Urban

V Hostoviciach zachovávajú spomienky

V nevelkej rusínskej obci Hostovice v okrese Snina si občania pripomenuli 74. výročie oslobodenia vlasti. Obyvatelia v úzkej spolupráci s obecným úradom a so ZO SZPB navštívili 8. mája bojiská a vojenský cintorín na Dukle.

Zapálením sviečky vzdali svoju úctu padlým, ktorí tam spia svoj večný sen. Pri tejto akcii navštívili aj obec Zindranovú v Poľsku, kde si prezreli múzeum Lemkovskej kultúry. Videli tam aj zbrane, uniformy a výstroj, ktoré boli použité v 2. sv. vojne.

Na záver zavítali do Tokajika v okrese Stropkov, kde Nemci zavraždili 32 mužov.

Milan Sura

Vyzývame na život v mieri!

Okresný úrad Stará Lubovňa, Mesto Stará Lubovňa, OblV SZPB v Starej Lubovni a Lubovnianske osvetové stredisko pozvali občanov a mládež mesta a okresu 7. mája 2019 na oslavy 74. výročia víťazstva nad fašizmom a ukončenia 2. sv. vojny v Európe.

Podobne, ako každý rok, pietna slávnosť sa konala pred Domom kultúry kladením vencov k pomníku padlých. Úvodnú báseň zarecitoval študent Tomáš Sikora. Za účasti poslankyne NR SR S. Gáborčákovvej a štátneho tajomníka MO SR Mariána Saloňa slávnostný príhovor predniesol prednosta okresného úradu Peter Sokol. Apeloval ním na všetkých prítomných a najmä na mládež, aby nikdy nedovolili návrat hrôz, utrpenia a beznádeje, ktoré so sebou priniesli roky fašizmu v našej vlasti. Vyslovil rozhodné NIE všetkým extrémistickým zoskupeniam, ktoré sa snažia znevažovať najcenejšie životné hodnoty, za ktoré bojovali naši osloboditelia – vojaci Červenej armády, Rumunskej kráľovskej armády a 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

V Badíne nezasпали

ZO SZPB spoločne s obecnými úradmi Badín, Horné Pršany a Malachov zorganizovali pri 74. výročí Dňa víťazstva nad fašizmom 4. ročník turistického pochodu na pamätne miesto havárie lietadla Červenej armády v Kremnických vrchoch. Záštítu nad akciou prevzal osobne starosta obce Badín Pavol Hric.

Turistický pochod sa konal 4. mája 2019 čiastočne autobusmi a ďalej pešo stredne náročným turistickým chodníkom až na miesto havárie, Pod Košiarmi – Dolná Skala.

Medzi asi 150-timi účastníkmi pochodu sme srdečne privítali 3. tajomníčku Veľvyslanectva RF v SR Máriu Veršininu, tajomníka OblV SZPB B. Bystrica Štefana Dubovického, starostu obce Horné Pršany Ivana Dobrotu, OZ Dolina z Malachova a mnohých ďalších.

Mária Veršinina vyjadrila potešenie, že Rusko a SR majú zhodný pohľad na historické udalosti súvisiace s 2. sv. vojnou. Uviedla tiež, že RF vysoko hodnotí starostlivosť o hrobové a pamätne miesta padlých červenoarmejcov. „Úprimne ďakujem za vaše postoje a som veľmi rada, že tu vidím mnoho účastníkov mladej generácie. Nech nebo vašej krajiny zostane

navždy jasné, pokojné a mierové“, dodala.

Čo sa vlastne udialo na pamätnom mieste 13. októbra 1944 ozrejmil Pavol Hric. Uviedol, že lietadlo Li-2 7. gardového gaťčinského leteckého pluku, pilotované skúseným kapitánom V. F. Voroninom, ktorý mal absolvovaných 129 letov, odštartovalo z letiska Krosno v Poľsku na letisko Tri Duby (dnes letisko Sliač). Na palube malo vojenský materiál a muníciu. Posádka lietadla sa poslednýkrát ozvala svojmu rádiouzlu v Lvove o 22:27 s tým, že rádiový výškomer má poruchu. Lietadlo im stále klesalo a po 22:30 hod. bolo spojenie prerušené a posádka sa už neozvala. Lietadlo zrejme narazilo do hornatého terénu východne od Hornej Skaly a oheň ukončil dielo skazy.

Na počesť hrdinskej posádky zazneli nielen slová starostu, ale aj báseň žiacky zo ZŠ Badín a na záver aj slovenská štátna hymna.

Martin Hudoba (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Oslavy v regióne pod Duklou

Oslavy víťazstva nad fašizmom v kraji pod Duklou sa uskutočnili pietnou spomienkou na padlých osloboditeľov položením kytic a vencov na pamätníku sovietskej armády vo Svidníku, pri soche arm. gen. L. Svobodu a na pamätníku 1. čs. armádneho zboru v ZSSR na Dukle.

Jozef Žižák

Toto sa len tak nevidí!

Oblastný výbor SZPB v Michalovciach a tunajší okresný úrad zorganizovali kladenie vencov na ústrednom cintoríne vojakov Červenej armády pod Hrádkom v Michalovciach.

Podujatia sa zúčastnilo mnoho ľudí na čele s predstaviteľmi okresu, mesta, ale aj OblV SZPB so ZO SZPB Strážske, Zalužice, Sobrance a Michalovce. Vyvrcholením pietneho aktu bolo kladenie kytic kvetov k hrobom identifikovaných vojakov Červenej armády, ktorí sú pochovaní na tomto pamätnom mieste. Celkovo tu ležal 1768 červenoarmejcov, no identifikovaných je z nich iba 1101.

Ďalšie pietne akty sa konali podľa programu OblV SZPB Michalovce v Sobranciach, Zalužiciach, Nacinnej Vsi, v Strážskom, Trhovištiach a v Rakovci n/Ondavou.

Marian Lukáč

Inšpirujeme sa! Nech žiaci zo ZŠ T. Moussona v Michalovciach nezostanú pri tejto veľkej veci osamotení.

Spomienka na jednu partizánsku nemocnicu

Západné Tatry – Roháče každoročne navštívi veľké množstvo turistov, ktorí sa prídu pokochať nádhernou prírodou a krásou majestátnych horských masívov. Na svojich potulkách prírodou sa dozvedia aj o príbehoch, ktoré sa tu odohrali počas 2. sv. vojny a SNP.

Chodníkom zo Studenej doliny pri chate Zverovka sa dostaneme na vrch Salatín ku zrube poľnej partizánskej nemocnice, kde „prežili“ ťažké dni ranení partizáni a ich ošetrovatelia, a kde sa odohral dramatický príbeh záchrany 14 ranených partizánov a ich ošetrovateľov. Za nesmierne ťažkých podmienok a s nadľudským vypätím podarilo sa 11. a 12. februára 1945 prepraviť sem ostatok nedoliečených ranených partizánov, ktorých ošetrovali dve zdravotné sestry Katarína a Božena Šimanová, spolu so študentom – mladým medikom Jurajom Bernátom.

V pamätnej knihe, do ktorej turisti zaznamenávali svoje dojmy, sa uchoval aj zápis z roku 1974, ktorý napísala jedna z ošetrovateliek z poľného lazaretu Božena Gondová rod. Šimanová, ktorá sa po 30 rokoch prišla pozrieť na toto miesto: „Tu sme žili, tu sme hladovali, ale predsa sme zvíťazili nad fašistami a smrťou. Bývalé partizánky, ktoré ošetrovali v tejto kolibe ranených partizánov.“

Na udalosti pred 75 rokmi si spomína aj Katarína Šimanová-Horská, bývalá partizánka 1. čs. partizánskej brigády M. R. Štefánika a zdravotná sestra z Partizánskej nemocnice pod Salatínom: „Narodila som sa na juhu Slovenska v Lovinobani pri Lučenci za prvej buržoáznej republiky a nevedela som ani dobre kde sú Roháče. Nepočula som o Salatíne či Zverovskej doline. Nikdy predtým som nebola ani na Orave. A predsa!

Roháče, úpätie Salatína a malá zrubová lovecká chatka stala sa mne a mojim ťažko raneným spolubojovníkom osudom v zimných mesiacoch rokov 1944/45. Bolo to v čase, keď naša 1. čsl. partizánska brigáda M. R. Štefánika pod vedením sovietskeho partizána P. A. Veličku bola prinútená ustupovať od južných hraníc – Lučenca proti

presile fašistickej armády smerom na sever cez Nízke Tatry na hornú Oravu – až do Studenej doliny v Západných Tatrách.

Ústup do hôr bol neustálym bojom s nepriateľom. Najťažšie boje sa odohrali v Roháčoch na Zverovke, kde bolo mnoho ranených a mnohí padli. Avšak pre mňa najťažším a najkritičejším obdobím bol pobyt v provizórnej partizánskej nemocnici v Západných Tatrách – Roháčoch na severných svahoch Salatína, kde nás na šťastie ešte pred prepadnutím na Zverovke (8. decembra 1944) aj spolu s ťažko ranenými partizánmi preniesli. Veliteľ a všetci ostatní nám sľúbili, že o niekoľko dní sa po nás vrátia a že nás budú zásobovať. Jednotka však ostala bojovať pri Liptovskom Hrádku. Pomocť nám nemohla. Odrezaní od života sme ostali vyše dvoch mesiacov v neustálom obklúčení nepriateľa. Dolu pod nami bola Studená dolina – ani nie na vzdialenosť jedného kilometra, ako aj celá Roháčska dolina, ktorá bola obsadená Nemcami. Nemali sme takmer žiadne zásoby potravín a nebyť vychudnutého koňa, ktorého sme našli neďaleko našej nemocnice, boli by sme určite aj hladom zomreli. Bol to boj o život. Ťažký, kritický. ...

...Nemali sme žiadnych liekov a lekárskeho inštrumentov. Na vymývanie rán sme mali niekoľko gramov hypermanganu. Za lekárske inštrumenty nám slúžili obyčajný vreckový nožík, ihla, pinzeta a pílka na železo. Za takýchto podmienok sme uskutočnili aj jednu amputáciu prstov na obidvoch nohách!

Ako dnes sa pamätám na túto operáciu. Spolubojovníkovi, partizánovi Maximovi Olejníkovovi sa zdravotný stav zhoršoval. Mal omrznuté nohy. Horúčka neustále stúpala, prsty na nohách modrali. Hrozilo nebezpečenstvo krvnej otravy. Jeho život bol vo vážnom ohrození.

V roku 1980 navštívili pamätnú izbu v Chocholovskej doline na poľskej strane účastníci – bývalí partizáni 1. čs. brigády M. R. Štefánika. V strede Juraj Bernát, Katarína Šimanová-Horská a Jozef Holeša. (Foto: W. Cieslewicz)

To bol dôvod, prečo sme sa rozhodli, že Maximovi budeme amputovať prsty na oboch nohách. Iné východisko nebolo – smrť alebo život.

Prirodzene, pred operáciou sme mali všetci obavy. Medik Bernát mal za sebou len niekoľko semestrov medicíny. Ja som mala ošetrovateľský kurz a sestra Božena ani toľko. Mala len pätnásť rokov! Sviečky sme už dávno nemali a preto sme si pripravili drevené fakličky, dostatok teplej vody, obväzy a naše „inštrumenty“.

Operácia sa robila na prični, kde ležal Maxim. Každý jeden z nás bol upretý na Maxima a v duchu mu prial veľa šťastia pri amputácii, aby sa vydarila. Maxim bol veľmi dobrý chlapec. Každý ho mal rád. Amputácia trvala 6–7 hodín. Začínali sme večer a končili niekedy nad ránom. Medik Bernát rezal obyčajným nožom jeden prst po druhom. Ja som asistovala. Pomáhala som pri zachytávaní ciev, pri uväzovaní a zašivaní.

Vtedy i dnes v spomienkach neustále obdivujem statočnosť a hrdinstvo Maxima. Po celý čas operácie nevydal zo seba hlasitého zvuku a pritom nadľudsky trpel, keď celá amputácia sa konala bez umŕtvovacích prostriedkov. Maxim si len ticho nôtal nejakú pesničku a z času na čas sa mu po líci od bolesti kotúľali slzy. Po operácii sme sa ešte niekoľko dní strachovali o jeho život. Horúčka neprestávala, ale čoskoro sa obavy nás všetkých rozptýlili...

...Podmienky a náš zimný pobyt v nemocnici bol zo dňa na deň kritičejší. Do Roháčskej doliny sa nasťahovalo veľké množstvo fašistického vojska, ktoré kontrolovalo tento priestor. Bola už len otázka času, kedy nás objavia. Zásoby potravín sa rapídne míňali a pomoc od ľudí zo Zuberca bola už nemožná. Hrozila nám smrť vyhladovaním. Naš oddiel sa nachádzal na Liptove, kde bojoval

už za frontovou líniou. Presun cez Smutné sedlo do Žiarskej doliny neprichádzal do úvahy. Tam boli Nemci. A my? Museli sme niečo pre svoju záchranu urobiť. Jediné riešenie, na ktoré sa náš doktor Bernát podujal, bolo prejsť cez Západné Tatry Lúčnu – do vtedy oslobodenej časti Poľska. Do Zakopaného.

Doktor Bernát odišiel s tým, že sa po nás aj s pomocou vráti. Šesť dní čakania. Šesť dní obrovského psychického napätia. Šesť dní a nocí, keď sa rozhodovalo o našom živote, či o našej smrti. Po šiestich dňoch prišiel náš doktor spolu so štrástami poľskými horolezcami, poľskými horskými záchranármi z TO-PR-u (Tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe) zo Zakopaného, ktorých nám na Bernátovu žiadosť poslalo veliteľstvo sovietskej armády.

Za obrovskej pomoci Polakov, fyzického a psychického vypätia nás všetkých zúčastnených na tomto transporte záchrany ľudských životov sa nám podarilo prekonať hrebeň Západných Tatier v miestach Dlhý úplaz, do Chocholovskej doliny. Tu nás už čakali ďalší záchrancovia. Na saniah ťahaných konským potahom nás dopravili do nemocnice v Zakopanem. Boli sme zachránení a všetci sme prežili!

Dokiaľ budem žiť, nikdy nezabudnem na ten mimoriadne ťažký prechod a na obetavosť poľských horolezcov. Ťažko ranených a chorých sme zabalili do prikrývk a naložili sme ich na lyže, ktoré boli prispôsobené ako sane. Začal sa veľký zápas o každý meter, ba možno povedať o každý centimeter cesty cez hrebeň. My, zdraví, sme sotva stačili ťahať seba, nevládali sme do prudkého svahu, vo veľkom snehu a na zľadovatenom hrebeni. Pravdaže, dlhodobou podvýživou sme boli aj zoslabnutí a k tomu všetkému ani dobre oblečení.

Poľskí horolezci vynaložili

nadľudské úsilie a my sme im boli za to nesmierne povďační. Boli to hrdinovia, ktorí si zaslúžia obdiv a úctu. Boli to skutoční vlastenci a internacionalisti.

Do Zakopaného sme prišli premrznutí, na smrť unavení, ale šťastní. Naši záchranári prišli po nás v hodine dvanástej.

Pri mojich spomienkach na tie časy nemôžem zabudnúť na obyčajných ľudí z Roháčskej doliny. Z obcí Zuberec a Habovka, ktorí zachránili mnoho príslušníkov našej brigády.

Dá sa zabudnúť na chatára, zubereckého rodáka z chaty Zverovka Štefana Šrobu? Či na horára Ľudovíta Majera z horárne na Brestovej? Boli to práve oni, ktorí nám pomáhali pri zásobovaní a pomohli pri zriadení našej partizánskej nemocnice. Nebyť odvahy a čestnosti horára Majera, celá partizánska nemocnica by bola už dávno zlikvidovaná aj s jej obyvateľmi. Práve horárova statočnosť bola taká, že fašistov nezaviedol k partizánskej nemocnici, ale zaviedol ich k prázdnu neobývanému salašu.

Fašisti sa kruto pomstili! Horárne na Brestovej, horárne aj chatu na Zverovke 8. decembra 1944 vypálili. 9. decembra 1944 vypálili aj Tatliakovu chatu a Demjanov zrub v Roháčoch.

Napriek všetkému utrpeniu, ktoré som prežila, som presvedčená, že Západné Tatry – Roháče sú určite jedno z najkrajších miest na svete a že tam žijú úžasní ľudia.

Je až neuveriteľné, že za celé obdobie až po ich záchranu nikto z nich neumrel. Poľskí záchranári vykonali hrdinský čin. Obetovali sa, aby zachránili partizánov na našej strane Západných Tatier – Roháčov a nebyť trošku ľudského šťastia, mohli skončiť v Roháčoch, tak, ako skončili tí, čo snívajú svoj večný sen v partizánskom cintoríne v Látanej doline neďaleko chaty Zverovka.

Autor príspevku Štefan Novák, (foto: archiv autora)

V súčasnosti zrekonštruovaný zrub – Partizánska nemocnica pod Salatínom.

Ukrajinský prezidentský kandidát s programom NSDAP

Vo februári v rámci predvolebnej prezidentskej kampane na Ukrajině si kandidát Sergej Kaplin (asi nevedomky) zvolil za svoj program ten hitlerovský, ktorý poznáme aj pod názvom „25 bodov“.

„Ja, akože v diskusii o jeho predvolebnom programe, začal som mu čítať body z programu NSDAP. Prečítam prvý, druhý, vzápätí tretí... Kaplin nič nebadá, komentuje to ako svoj program, sporí sa, obhajuje každý bod, vysvetľuje, ako bude podľa týchto bodov prijímať zákony,“ napísal na facebook ukrajinský novinár a moderátor tolksou Hate Night Live Jurij Hudimenko.

Takáto diskusia vraj trvala 20 minút, po ktorých to moderátor už nevydržal a divákovo oznámil, že tento program nenapísal Kaplin, ale Hitler a jeho spolubojovníci z NSDAP.

„Bolo by treba aj iných kandidátov otestovať. Stavím sa, že svoj vlastný program nikto z nich nielen nepísal, ale aj čítal ho prinajlepšom každý tretí,“ poznamenal Hudimenko.

Poznajú program NSDAP slovenskí politici?

Adolf Hitler, aby zabránil vnútrostraníckej diskusii, vyhlásil ho za nemenný.

1. Požadujeme na základe práva na sebaurčenie národov zjednotenie všetkých Nemcov a vznik Veľkého Nemecka.

2. Požadujeme zrovnoprávnenie nemeckého národa s ostatnými národmi a zrušenie Versailleskej a Saintgermainskej mierovej zmluvy.

3. Žiadame krajinu a pôdu (kolónie) na obživu nášho ľudu a na usídlenie prírastku nášho obyvateľstva.

4. Štátnym občanom môže byť len súkmeňovec. Súkmeňovec je iba ten, kto má nemeckú krv, bez ohľadu na vyznanie. Žiadny Žid nemôže byť preto súkmeňovcom.

5. Kto nie je štátnym občanom, môže žiť v Nemecku iba ako hosť a musí podliehať cudzineckým zákonom.

6. Právo rozhodovať o riadení štátu a jeho zákonoch môže náležať iba štátnym občanom. Preto žiadame, aby každý verejný úrad, je jedno aký, či už v Ríši, krajine alebo v obci, bol vykonávaný iba štátnymi občanmi. Bojujeme proti skorumpovanému parlamentnému hospodárstvu a obsadzovaniu úradov iba podľa potreby strán, bez ohľadu na charakter a schopností uchádzača.

7. Žiadame, aby sa štát zaviazal, že v prvom rade zabezpečí možnosť zárobku a životnú perspektívu štátnych občanov. Pokiaľ nie je možné uživiť všetkých príslušníkov štátu, je potrebné vykázat z Ríše príslušníkov cudzích národov (tých, ktorí nie sú štátnymi občanmi).

8. Je potrebné zabrániť ďalšej imigrácii nie-Nemcov. Požadujeme, aby všetci nie-Nemci, ktorí sa prisťahovali do Nemecka po 2. auguste 1914, boli ihneď prinútení opustiť Ríšu.

9. Všetci občania štátu musia mať rovnaké práva a povinnosti.

10. Prvou povinnosťou každého občana štátu musí byť (produktívna) duchovná alebo fyzická práca. Činnosť jednotlivca nesmie ohrozovať záujmy celku, ale naopak, musí prebiehať v rámci celku a na prospech všetkých. Preto požadujeme:

11. Zrušenie bezprácných príjmov, získaných bez vynaloženia úsilia, t.j. odstránenie úrokovej poroby.

12. S ohľadom na nesmierne obete na majetku a krvi, ktoré požaduje každá vojna od svojho ľudu, musí byť osobné vojnové obohacovanie označené za zločin proti národu. Preto požadujeme reštitúciu vojnových ziskov, a to bezo zvyšku.

13. Požadujeme zoštátnenie všetkých (doposiaľ) vzniknutých trustov (podnikov).

14. Požadujeme rozdelenie ziskov veľkopodnikov.

15. Požadujeme vytvorenie veľkorysého systému starostlivosti o občanov.

16. Požadujeme vytvorenie zdravého stredného stavu a jeho podporu, okamžité zospoločnenie veľkých obchodných domov a ich prenajatie za nízke ceny malým živnostníkom, čo najväčšie zohľadnenie všetkých malých živnostníkov pri dodávkach štátu, krajom alebo obciam.

17. Požadujeme pozemkovú reformu, prispôbenú našim národným potrebám, vytvorenie zákona o vyvlastnení pôdy na verejno-prospešné účely bez náhrady. Požadujeme odstránenie pozemkovej dane a zabránenie špekulácií s pôdou.

18. Požadujeme nemilosrdný boj proti tým, ktorí svojou činnosťou poškodzujú spoločné záujmy. Drzých zločincov, lichvárov, šmelinárov a im podobných je treba potrestať smrťou, a to bez ohľadu na ich vyznanie a rasu.

19. Žiadame aby bolo rímske právo, slúžiace materialistickému svetovému názoru, nahradené nemeckým obecným právom.

20. Aby bolo každému schopnému a usilovnému Nemcovi umožnené dosiahnuť vyššie vzdelanie a tým aj vedúce postavenie, musí sa štát postarať o dôkladné budovanie našej ľudovo-vzdelávacej sústavy. Učebné osnovy všetkých vzdelávacích zariadení je treba prispôbiť na potreby praktického života. Pochopenie štátnej myšlienky je treba podporovať už od začiatku školskej výchovy (v občianskej výchove). Žiadame, aby osobitne nadaným deťom chudobných rodičov, bez ohľadu na ich stav alebo postavenie, vzdelanie bolo poskytnuté na náklady štátu.

21. Štát sa musí postarať o povznesenie zdravia ľudu, a to ochranou matky a dieťaťa, zákazom práce mladistvých, zvyšovaním telesnej zdatnosti na základe povinnej telesnej a športovej výchovy zo zákona, väčšou podporou všetkých spolkov, ktoré sa zaoberajú fyzickou výchovou mládeže.

22. Požadujeme odstránenie žold-

nierskeho vojska a vytvorenie ľudovej armády.

23. Požadujeme uzákonenie boja proti vedomým politickým klamstvám a ich šírenia v tlači. **Na vytvorenie nemeckej tlače požadujeme, aby:**

a/ všetci spisovatelia a spolupracovníci novín, ktoré vychádzajú v nemeckom jazyku, museli byť súkmeňovcami,

b/ vydávanie nie-nemeckých novín podliehalo výslovnému povoleniu štátom. Tieto noviny nesmú byť tlačené v nemeckom jazyku,

c/ nie-Nemcom bolo zákonom zakázané finančne sa podieľať na vydávaní nemeckých novín alebo ich ovplyvňovať. Ako trest za takýto priestupok požadujeme takýto novinársky podnik zavrieť a nie-Nemcov, ktorí sa na ňom podieľali, okamžite vykázat z Ríše.

• Noviny, ktoré by sa prehresili proti obecnému záujmu, je treba zakázať. Požadujeme zákonný boj proti takémuto umeleckému alebo literárnemu smeru, ktorý pôsobí na život nášho ľudu rozkladným vplyvom, a uzavretie všetkých inštitúcií, ktoré sa previnili proti vyššie uvedeným požiadavkám.

24. Požadujeme slobodu všetkých cirkevných vydaní v štáte, pokiaľ tieto neohrozujú jeho existenciu alebo sa neprehrešujú proti mravnosti a morálke germánskej rasy. Strana ako taká zastáva stanovisko pozitívneho kresťanstva, ale neviaže sa na určité vyznanie. Bojuje proti židovsko-materialistickému duchu v nás a mimo nás a je presvedčená, že **trvalé ozdravenie nášho ľudu sa môže diať iba zvnútra na základe:**

• Všeobecný záujem stojí nad záujmom jednotlivca.

25. **Na splnenie všetkých týchto požiadaviek požadujeme:** vytvorenie silnej ústrednej moci Ríše, bezpodmienečnú autoritu ústredného parlamentu nad celou Ríšou a obecne nad jej organizáciami. Vytvorenie stavovských a profesijných komôr za účelom uskutočňovania rámcových zákonov, vydaných štátom, v jednotlivých spolkových krajinách.

Vodcovia strany sľubujú, že budú bezohľadne postupovať s cieľom realizácie vyššie uvedených bodov, v prípade nutnosti aj s nasadením vlastných životov.

Mnichov, 24. februára 1920

Viete, že...?

...v Moskve sa na Červené námestie na vojenskú prehliadku pri každoročnom výročí Víťazstva nad nemeckým fašizmom a nacizmom 9. mája dá dostať len na základe špeciálnej pozvánky na meno?

No a tých je vydaných len 5 000 ks pretože na Červenom námestí nie je viac miest na tribúne.

V prvom poradí dostávajú takéto priepustky veteráni Veľkej vlasteneckej vojny, ich príbuzní a sprevádzajúci. Potom sú to štátni činitelia, vysokí vojenský funkcionári a predstavitelia vlád iných štátov.

...v radoch Červenej armády bojovalo okolo pol milióna sovietskych Židov?

A podľa vesti.ru polovica z nich padla na frontoch.

...neviditeľné lietadlá typu stealth nevynašli Američania, ale Rusi?

V roku 1990 Pentagon na celý svet vyhlásil, že neviditeľné lietadlo bolo nakoniec skonštruované.

Celý svet začal hovoriť o grandióznom úspechu Američanov. Avšak iba dovtedy, ako sa zistilo, že hlavnú ideu neviditeľného lietadla pentagonovskí konštruktéri uniesli zo ZSSR. Konkrétne ju ukradli od sovietskeho vedca Petra Ufimceva.

V roku 1966 sa pred oči amerických špecialistov PVO dostal článok Ufimceva, v ktorom ten dokazoval, že lietadlá určitej triedy, zostrojené z určitých materiálov, ktoré sú špeciálne brúsené a farbené, sa fakticky stanú neviditeľné pre radary a PVO.

Článok natoľko zaujal Američanov, že sa rozhodli skonštruovať neviditeľný lietajúci aparát. Jeho rozpracovanie im však trvalo takmer 20 rokov. A možno by im to trvalo dodnes ak by tento projekt nebol v Rusku v polovici 80-tych rokov zastavený a ak by geniálny ruský vynálezca neemigroval do USA.

Dalo by sa teda povedať, že nápad s neviditeľným lietadlom Rusi Američanom sami odovzdali, pretože ho nedokázali sami dokončiť. Lenže v skutočnosti všetko je inak. V ZSSR bol stealth skonštruovaný omnoho skôr. Pričom paralelne s ním sa konštruovali aj zariadenia schopné odhaliť neviditeľné letúne.

Hrala sa totiž hra na niekoľko ťahov. Američanom bol akoby náhodou podhodený nápad a potom aj samotný vynálezca, ktorý im ho pomohol uviesť do života. Lenže objavilo sa pri tom niekoľko „no“.

1. stealth má kvôli svojej svojráznej forme nízku rýchlosť a nedostatočnú manévrovosť, čo mimoriadne negatívne vplývalo na bojové kvality stroja.

2. dokonca aj pri neschopnosti radarov odhaliť lietadlo, dalo sa úplne jednoducho vidieť s pomocou optických prístrojov. Resp. voľným okom. Pričom v ZSSR boli skonštruované zvláštne vysokofrekvenčné radary, ktoré stealth zachytávali bez problémov. Okrem toho, pri otvorení bombovnice a pri niektorých režimoch letu je viditeľný aj obyčajnými radarmi a potom je už aj ľahko zostreliteľný.

3. stealth lietadlá sú mimoriadne drahé. Americký bombardér B-2 za 1 mld. USD je najdrahším lietadlom v dejinách letectva.

Rusi tvrdia, že Američania ukradnutím technológie stealth sa fakticky chytili do pasce, pretože za obrovské peniaze začali uprednostňovať „neviditeľnú“ technológiu, ktorá však takou vôbec nie je.

Originál v ruštine: <https://www.youtube.com/watch?v=ka01BgpXINM>

- r -

• **Bacúch:** Filip Podolák 89 a Oľga Pravotiaková 81 rokov.
 • **Banská Bystrica – Fončorda, gen. I. Gibalu:** Mgr. Janetta Lunerová 55 a Mgr. Milan Blaho 70 rokov.
 • **Banská Bystrica – Fončorda „B“:** Angelika Bíleková 80 a Ľudmila Sabóová 50 rokov.
 • **Banská Bystrica – Radvaň:** Libuša Murgašová 70 rokov.
 • **Banská Bystrica, Tr. SNP:** Anna Bobáková 70 rokov.
 • **Bánovce nad Bebravou:** Štefan Hrenák 60 rokov.
 • **Bojnice:** Norbert Šimko 88 rokov.
 • **Bratislava 3:** Alžbeta Mehešová 84 rokov.
 • **Bratislava 7:** Amália Jakabová 96 a Jela Klimešová 91 rokov.
 • **Bratislava, Jána Bulíka:** Jozef Krejčí 87, Ing. Mgr. Miroslav Kollár 70 a Ing. Milan Kršiak 60 rokov.
 • **Bratislava 39:** Viera Kusá 98, Vilma Bachledová 84, Gabriela Vizárová 83 a Elleonora Bellová 55 rokov.
 • **Breznička:** Štefan Kovaľančík 81 rokov.
 • **Brezno:** Mária Donovalová 70 rokov.
 • **Cinobaňa:** Mária Konáreková 80 rokov.
 • **Čierny Potok, arm. gen. Ľudvíka Svobodu:** Imrich Ostrihoň 80 a Ing. Zdeněk Pupala 65 rokov.
 • **Dunajská Streda:** Helena Bokorová 83 rokov.
 • **Galanta:** Viera Pastvová 80 rokov.
 • **Giraltovce:** Ľudmila Maťašová a Ján Štefánik 94, Antónia Šaviová 91 rokov.
 • **Halič:** Božena Hikkerová 70 rokov.
 • **Harmanec:** Milan Rečkovič 83 rokov.

• **Humenné:** Vladimír Čipák 60 rokov.
 • **Košice – Juh:** Marta Súkeniková 81 rokov.
 • **Kremnica:** Oľga Fialová 83 rokov.
 • **Medzibrod:** Vendelína Búďová 92 rokov.
 • **Medzilaborce:** Ivan Moroz 84, Štefan Džula 75, Helena Fufaľová 65 a Ivan Džugan 55 rokov.
 • **Nová Baňa:** František Martinec 86 rokov.
 • **Pezinok:** Emília Vittková 84 rokov.
 • **Prešov, pri ZV SR:** Oskar Šalko 85 rokov.
 • **Prievidza, HB:** Ján Slobodník 82 a Jozefína Lietavská 70 rokov.
 • **Púchov:** Jozef Rázga 75 rokov.
 • **Radvaň nad Laborcom:** Tatiana Lipčáková 60 rokov.
 • **Rajec:** Róbert Fryvaldský 40 rokov.
 • **Rimavská Sobota, Júliusa Bolfika:** Etela Pavlíková 92 rokov.
 • **Rimavská Sobota 2:** Jarmila Lokošová 70 rokov.
 • **Snina:** Anna Nascaková 60 rokov.
 • **Spišská Nová Ves:** Marie Oravcová 70 rokov.
 • **Staré Hory:** Ing. Ján Jakubík 65 rokov.
 • **Staškovce:** Milena Melniková 60 rokov.
 • **Stropkov:** Peter Bochnovič 75 rokov.
 • **Svidník:** Matúš Jenča 71 a Jozef Bochnovič 70 rokov.
 • **Svit:** Vilma Vrdlovcová 92 rokov.
 • **Turany:** Milan Hudec 83, Ing. Miroslav Blahušiak a Jozef Hlavatý 60, Miroslav Šveda 55 rokov.
 • **Utekáč:** Dušan Kubinec 75 rokov.
 • **Vysoká nad Kysucou:** MUDr. Vladimír Gajdičiar 70 rokov.

• **Zemianske Kostolany:** Anna Cmarková 60 rokov.
 • **Zlatá Baňa – Sekčov:** Kamila Kováčová – Košibová 50 rokov.

• **Zvolenská Slatina:** Anna Pašková 82 rokov.
 • **Želiezovce:** Sidónia Zemančíková 91 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Anna Kriváňová 83 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Byť medzi ľuďmi a pracovať s ľuďmi

14. mája 2019 oslávil 80. narodeniny Dr. Juraj Drotár. Krásneho veku sa dožil v plnom zdraví a pracovnom nasadení.

Od vstupu do Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v roku 2005 zastáva funkciu predsedu ObIV SZPB Žilina a je členom ÚR SZPB. Od roku 2011 je jej podpredsedom.

Z pozície predsedu Historicko-dokumentačnej komisie SZPB dbá o dôsledné vyhľadávanie regionálnych pamätí protifašistického odboja, ich zachovávanie v činnosti organizácií SZPB a prezentácii na verejnosti, najmä pri oslavách významných výročí protifašistického odboja.

Dlhoročne sa venuje vojenskej histórii 2. sv. vojny a SNP. Svoje príspevky z oblasti vojensktva, vojenskej histórie a protifašistického odboja publikoval v odborných periodikách a zborníkoch doma i v zahraničí. Je spoluautorom knihy Po stopách hrdinov 2. sv. vojny a dlhoročným dopisovateľom dvojtyždenníka Bojovník.

Pri zachovávaní pamätí a tradícií boja proti fašizmu rozvinul spoluprácu so štátnou správou, samosprávou, školami a spolupracujúcimi združeniami v pôsobnosti oblastnej organizácie Žilina. Dlhoročne spolupracuje

s obvodnými organizáciami ČSBS Ostrava a Vsetín, ČsOL v Ostrave a Klubom Kombatantow mesta Zywiec v Poľskej republike. Je členom Medzinárodného výboru násilne deportovaných, vojnových vyhnancov a utečencov a obetí fašizmu z rokov 1938–1945.

Jeho osobným krédom je: **Byť medzi ľuďmi a pracovať s ľuďmi.**

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov jeho záslužnú prácu ocenil Medailou Milana Rastislava Štefánika I. stupňa a Pamätnou medailou Za obeť prácu pre rozvoj SZPB. Je nositeľom medaile Prezídia najvyššieho sovietskeho ZSSR Za upevňovanie bojového priateľstva a pamätných medailí k výročiam SNP a oslobodenia.

Juraj Drotár pred vstupom do Zväzu bol vojakom z povolania. Pôsobil na veliteľských, technických, štábných a pedagogických funkciách v ČSLA a OS SR.

Do výsluhového dôchodku odišiel po vyše 41 ročnej službe v armáde 31. 12. 1998 v hodnosti plukovník. Dlhé roky je členom Zväzu vojakov SR, v ktorom aj v súčasnosti aktívne pracuje.

Za službu v armáde bol vyznamenaný vojenskými medailami udelenými prezidentom republiky, rezortným ministrom a Náčelníkom generálneho štábu OS SR.

Predseda SZPB Pavol Sečkář na rokovaní Predsedníctva ÚR SZPB zaželel Jurajovi Drotárovi do ďalších rokov pracovnú pohodu a vytrvalosť pri presadzovaní úloh, ktoré pred našu organizáciu postaví 17. zjazd SZPB, ako aj k tomu potrebné pevné zdravie. **Vladimír Dobrovic**

K jubileu mu gratuloval aj Dubček

„Stavania mája“ v Čiernom Potoku sa toho roku zúčastnil aj Ladislav Kamenský z Poltára, ktorý je členom SZPB od roku 1996. V rokoch 2002–2019 tam bol predsedom ZO SZPB.

L. Kamenský má osobnú zásluhu na stabilizácii a rozširovaní členskej základne v Poltári a na popularizácii protifašistického odboja v regióne, predovšetkým organizovaním besied a prednášok s priamymi účastníkmi protifašistického odboja na školách prvého stupňa.

Pri príležitosti krásneho jubilea 80 rokov mu gratuloval aj syn Alexandra Dubčeka Pavol. My ostatní sme mu zaželeli pevné sibírske zdravie a kaukazskú dlhovekosť. **Jozef Pupala**

Posledné zbohom Anne Sujovej

Dňa 26. apríla nás vo veku 96 rokov opustila žena so šlachetným srdcom pani Anna Sujová, rod. Samašová.

Narodila sa 28. 3. 1924 ako druhé zo šiestich detí. Otec Matúš Samaš, legionár z 1. sv. vojny, jej bol vzorom, od ktorého získala už v rannom detstve cit a srdečnosť k ľuďom. Bola silne veriaca a podľa týchto hodnôt získaných od rodičov sa správala po celý život.

Ako mladá žena a manželka Juraja Suju – partizána pôsobiaceho v oblasti Cinobanských lazov, napriek veľkej biede pomáhala partizánom. Jej čerstvo upečený, voňavý a hlavne chutný chlieb putoval do rúk bojujúcim partizánom v okolí Hrnčiarok a Prierazu. Plným právom si teta Anka zaslúžila titul „Partizánska mama“. Bolo to za všetku jej obetavosť a pomoc

ľuďom, ktorí zasvätili svoj život boju proti nemeckému fašizmu a ich slovenským prísluhoáčom.

Členkou ZO SZPB v Cinobani bola od roku 1989. Počas celého svojho života sa zapájala do rôznych spoločenských akcií a aktivít v obci, nebránili jej v tom ani pribúdajúce roky. Jej ručné práce, výšivky krivou ihlou zdobia interiér nejednej domácnosti, kostolov a prostredníctvom jej detí sú prezentované na rôznych výstavách ľudovej tvorivosti.

Vzácnosť tejto ženy bola aj v tom, že prírodu považovala za raj na Zemi, venovala sa bylinkárstvu a mnohým ľuďom pomohla aj liekmi z bylín.

25. 11. 2016 bola Anne Sujovej udelená Medaila M. R. Štefánika III. stupňa. Pani Sujová si osobne vo veku 92 rokov prevzala ocenenie z rúk tajomníka ÚR SZPB V. Longauera. V jej osobe sme stratili symbol obetavosti a pomoci.

So zosnulou sme sa navždy rozlúčili 29. 4. 2019.

Výbor ZO SZPB v Cinobani

Prázdne miesto v našej duši

ZO SZPB Melčice-Lieskové oznamuje, že 8. mája 2019 sme sa na cintoríne v Lieskovom navždy rozlúčili so svojou členkou Otíliou Michalcovou, ktorá sa dožila 76 rokov.

Protifašistický kolektív v nej stráca veľmi aktívneho človeka. Vždy bola ochotná pomôcť každému členovi ZO SZPB.

Otília Michalcová mala veľmi dobrú povahu, vedela si získať takmer každého. Bola dobrou speváčkou, svojím spevom rozdávala radosť ľuďom v obci i v širokom okolí. Určite bude preto chýbať aj speváckej skupine Kolovrátkov.

Najviac však bude chýbať vlastnému manželovi, o ktorého sa príkladne v jeho chorobe starala.

Lúčenie s blízkym človekom je vždy ťažké. Všade tam, kde sme sa s ním stretali, nám po ňom dlho zostane v duši prázdne miesto. Tak tomu bude aj v prípade Otílie Michalcovej.

Odpočívaj v pokoji!

Vladimír Misároš

Navždy sme sa rozlúčili

■ **Bratislava 29:** s 96-ročnou Lýdiou Salajovou.
 ■ **Rajec:** so 67-ročným Jánom Filipom.
 ■ **Turany:** s 88-ročným Vladimírom Šidlom.

■ **Zvolen – Zlatý Potok:** so 78-ročnou Martou Čechovou.

Česť ich nehynúcej pamiatke!

0 pohár oslobodenia mesta Trenčín

Dňa 8. mája za účasti 59 hráčov a hráčok zo Slovenska a ČR sa uskutočnil v telocvični ZŠ Kubra už XIII. ročník stolnotenisového turnaja o pohár oslobodenia mesta Trenčín.

Na organizácii tohto tradičného podujatia, o ktorý majú záujem aj prvoligové družstvá, spolupracuje miestny stolnotenisový oddiel KERAMING a Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Toho roku turnaj otvoril podpredseda OblV SZPB Trenčín Ľubomír Brezovský.

Víťazstvo a putovný pohár si z neho odniesol stolný tenista domáceho oddielu KERAMING Trenčín Lukáš Gieci, ktorý v krásnom finále zvíťazil nad oddielovou spoluhráčkou Monikou Marouskovou. Úspech domácich bol umocnený aj tretím miestom Juraja Hikela, ktorý sa oň podelil s hráčom ligového Leopolda Marcelom Rábarom.

Hrali sa aj štvorhry, v ktorej vo finále uspela dvojica Grega – Doubek nad párom Kaman – Caňo.

OblV SZPB Trenčín

Oblasťný výbor SZPB v Bardejove
si pri príležitosti blížiaceho sa 75. výročia Dňa víťazstva nad fašizmom a ŽIVOTA V MIERI pripravil edíciu upomienkových predmetov:

- **Kalendárik** (formát vizitky) – **0,20 Eur / ks**
- **Odznaky** (priemer 25 mm) – **0,30 Eur / ks**
- **Plagáty** (A/1) – **2,50 Eur / ks**

V prípade záujmu si môžete objednať na e-mail:
oblvbj@szpb.sk

B-06/2019

Deň, na ktorý sa nezabúda

V dňoch 6. a 7. mája 2019 sa realizoval v meste Rožňava, v obciach Jovice a v Národnom parku Slovenský Kras v lokalite Silická planina – Dievčenská skala úspešný projekt.

Bol určený predovšetkým žiakom základných škôl ôsmeho ročníka a ich učiteľom dejepisu, ktorí v rámci školských osnov budú preberať históriu Slovenska v období SNP a oslobodzovania Červenou armádou. Aj za nepriaznivých poveternostných podmienok návštevou pamätných miest v meste Rožňava a okolitých obciach za účasti ešte žijúcich priamych účastníkov protifašistického odboja z radov našich občanov a historika, im boli priblížené skutočné udalosti z obdobia rokov 1944 až 1945.

Pri zahájení účastníkov pozdravil predseda ZO SZPB partizána Tótha Rožňava Milan Malček. Po výstupe na Silickú planinu účastníci vzdali poctu padlým rumunským vojakom položením vencov a vypočutím si štátnych hymien SR a Rumunska. Žijúci pamätníci im ozrejmili pravdivé dejiny mesta, ktoré nie sú spracované v učebniciach dejepisu, čím žiaci získali širší rozhľad o vojne, o následkoch na civilné obyvateľstvo

i o vojnou zničené hospodárstvo, utrpenie a hlad, ktorý v tom čase panoval v Rožňave a jej okolí.

Do projektu sa zapojilo 20 žiakov, traja pedagogickí pracovníci zo ZŠ, 5 členovia ZO SZPB a 11 profesionálni vojaci z VÚ 8024 a 7945.

Navštívené pamätné miesta neboli účastníkom spoplatnené, čo ešte viac zvýraznilo prínos projektu, že za veľmi krátky čas a bez veľkých prostriedkov sa deťom ozrejmila neskreslená história z rokov 1944 až 1945 pri oslobodzovaní nášho mesta a okolia.

Autor projektu Milan Malček
predseda ZO SZPB partizána Tótha Rožňava

Beh víťazstva – rysuje sa nová tradícia!

V stredu 8. mája 2019 na počesť Dňa víťazstva nad fašizmom TJ Mier Kamienka v spolupráci s obcou Kamienka a ZO SZPB Kamienka usporiadala 2. ročník bežeckých pretekov pod názvom Beh víťazstva – Jarný kros.

Preteku sa zúčastnilo spolu 136 bežcov z východného a stredného Slovenska. Obohatili ho sokoliari majstra Vagana a domáci folklórny súbor Barvinok.

Pretekalo sa na troch tratiach. Deti do 10 rokov absolvovali 400 metrový okruh na futbalovom ihrisku. Dorastenci 11–14 ročníci absolvovali 1 300 metrovú trať. Muži a ženy od 15 rokov si preverili svoje bežecké schopnosti na 5 km okruhu s prevýšením +160 m/–160 m, ktorý absolvovali dvakrát. Trať previedla pretekárov príľahlými lesnými cestami aj cestičkami, lúkami a cyklistickým chodníkom okolo minerálneho prameňa „Šťava“.

Celkovým víťazom na 10 km trati sa stal Jozef Dubašák (aktuálny majster Slovenska v cestnom behu na 10 km nad 35 rokov). Medzi ženami bola najrýchlejšia Alena Farkašová z AC Michalovce. Najrýchlejším domácim pretekárom a pretekárkou boli Dávid Sroka a Jana Boguská.

Večer si pretekári a miestni obyvatelia uctili pamiatku padlých hrdinov 2. sv. vojny pri pamätníku v obci za účasti delegácie OblV SZPB Stará Ľubovňa, ktorú viedol jej podpredseda Peter Kober.

Ján Folvarský, člen Rok OblV SZPB Stará Ľubovňa

Vďaka strelcov za oslobodenie

ŠSK MAGNUM v spolupráci so ZO SZPB v Železovciach usporiadali pri príležitosti 74. výročia oslobodenia ČSR Červenou armádou súťaž v strelbe z veľkokalibrovej pištole a revolvera.

Podpredsedníčka ZO SZPB E. Šimková v otváracom príhovore pripomenula udalosť pred 74 rokmi a ich významný odkaz pre ďalšie generácie. Aby sme už nikdy nepocítili úskalia vojny a žili v mieri, ktorý bol veľmi drahým vybojovaný.

Súťaže sa zúčastnilo 28 športových strelcov západoslovenského kraja.

ZO SZPB Železovce

Vedomostná a stolnotenisová súťaž

Oblasťný výbor SZPB Rimavská Sobota – KUŽM, OÚ R. Sobota, CVČ Relax R. Sobota a TJ Mladost Relax v dňoch 2.–3. 5. 2019 zorganizovali pri príležitosti 74. výročia ukončenia 2. svetovej vojny v Európe vedomostnú súťaž a stolnotenisový turnaj.

Do vedomostnej súťaže sa prihlásilo 7 trojčlenných družstiev, ktoré prezentovali vedomosti najmä z oblasti nástupu fašizmu k moci, príprav a vypuknutia 2. sv. vojny, jej dôležitých etáp, vzniku odbojového hnutia, priebehu SNP a dôležitých udalostí pri oslobodzovaní našej vlasti i nášho regiónu, vrátane odkazu pre dnešok.

Po vyhlásení výsledkov sa žiaci spolu s organizátormi zúčastnili pietneho aktu kladenia vencov pri príležitosti 74. výročia ukončenia 2. sv. vojny.

Na 1. mieste sa umiestnilo družstvo zo ZŠ M. Daxnera R. Sobota, na 2. mieste družstvo zo ZŠ Dr. V. Clementisa Tisovec a na 3. mieste družstvo ZŠ Klokočova Hnúšťa.

* * *

Do stolnotenisového turnaja sa zapojilo až 61 pretekárov (žiaci ZŠ 32, žiačky ZŠ 9, študenti SŠ 15 a študentky SŠ 5).

32 žiakov ZŠ bolo rozdelených do 8 štvorčlenných skupín, kde hrali systémom každý s každým. Zo skupín postupovali ďalej prví dvaja pretekári, ktorí hrali progresívny KO systém, kto prehral vypadol. Vo finále sa stretli Erik Rácz – ŠZŠ Bottova R. Sobota a Vojtech Bosnyák – ZŠ P. K. Hostinského R. Sobota. Prvenstvo si odniesol E. Rácz.

Do finále žiačok sa prebojovali Monika Bosnyáková – ZŠ

P. K. Hostinského R. Sobota a Daniela Gubčová – ZŠ Rimavská Baňa. Víťazkou sa stala M. Bosnyáková.

Medzi študentmi sa do finále prebojovali chlapci Gymnázia Ivana Kraska R. Sobota, kde Adam Černecký zvíťazil nad Ladislavom Lóczyom.

Medzi študentkami si všetky ocenené miesta vybojovali dievčatá z EG Tisovec. To najcennejšie Miriam Dekréťová.

Občerstvenie a vecné ceny zabezpečila ZO SZPB Júliusa Boľfika, diplomy CVČ Relax R. Sobota.

OblV SZPB R. Sobota

Tvár prezrádza neveru

Vedci z univerzity v Západnej Austrálii zistili, že na mužskej tvári sa dá ľahšie vyčítať nevera, ako na ženskej, pričom vôbec nejde o to, kto koho chce oklamať.

Do výskumu bolo zapojených 1 500 ľudí. Ukazovali im fotky tých, u ktorých predtým zistili podrobnosti osobného života. Vo výsledku sa ukázalo, že mužská tvár zrádza neverníka aj s drobnými. Mužskú neveru rozpoznalo 14,1 % žien a 16,6 % mužov.

Spoznať ženskú nemravnosť podľa tváre sa ukázalo byť zložitejšie. Rozpoznať ju dokázali 4 % mužov a 3,3 % žien.

Príznačné je, že respondenti častejšie z nevery podozrievali veľmi príťažlivých mužov, hoci v praxi sa to nepotvrdilo. Zistená bola však iná nemenej zaujímavá skutočnosť. Že na nevery sú omnoho náchylnejší muži s výraznými mužskými črtami tváre. Vedci sa nazdávajú, že tak to zariadila evolúcia, aby „mačo“ zanechal po sebe viac potomstva.

Podľa nplus1.ru

ZRNKÁ HUMORU

U doktora:

- Pán doktor, predpíšte mi nejaké pilulky, aby som bol schopný plniť požiadavky mojej babky!
- Ale dedko, vo vašom veku?
- No vidíte, a ona stále dobiedza...
- A čo také?
- ...porýľuj záhradu, poumývaj riad...!

* * *

Farár sa pýta babky:

- Prečo sa vždy ukloníte, keď spomeniem diabla?
- Viete, pán farár, v mojom veku už musím byť zadobre s každým.

* * *

Storočný dedko rozpráva turistovi o svojej dedinke:

- Táto dedinka je najzdravšia na celom svete. Čo si ja pamätám, tu ešte nikto nikdy nebol chorý, ba ani nikto nezemrel.
- To nie je pravda. Veď včera tu boli dva pohreby, oponuje turista.

- No, to je síce pravda, ale to iba lekár a hrobár umreli od hladu.

* * *

Dedko príde k doktorke:

- Žiada ju, aby mu predpísala Viagra.
- A na čo vám to bude, dedko? Zasmiala sa doktorka.
- Na to nie, čo vy myslíte, ale aby mi nepadali tepláky.

* * *

Stretnú sa dvaja dedkovia a jeden hovorí:

- Doktor povedal, že mám absces pečene, abráziu zubov, absces slinnej žľazy...
- Dobre, dobre a teraz mi povedz čo nemáš.
- Hmm... zuby.

* * *

Po prevoze do nemocnice záchrankou sa lekár pýta staršieho pacienta:

- Dedko, už vás nič nebolí?
- Nie, odpovedá dedko.
- A kde vás to najviac bolelo?

- Najviac ma to bolelo medzi Senicou a Jablonicou.

* * *

Zvedavá manželka:

- Našla som v manželovom mobile adresu Bezplatný sex. Nevyržala som a zavolala som tam z pevnej linky.
- Keď na to zazvonil môj vlastný telefón, skoro som skolabovala.

* * *

Z rozhovoru dvoch inžinierov:

- Keď si uvedomím aký som ja inžinier, tak mám strach ísť k doktorovi.

* * *

Zaujímavá otázka:

- Hráš nejaké hazardné hry?
- Áno. Ako prežiť z výplaty.

* * *

Hypermarkety sa starajú o mäso ako o deti.

Keď smrdí, tak ho prebalia.

* * *

Neboj sa ženy keď kričí.

Začni sa jej báť až keď mlčí.

HISTORICKÝ KALENDÁR

30. máj 1938 – V direktíve Fall Grün (prípád zelená) Hitler vyhlásil: „Mojim pevným rozhodnutím je zničenie Československa vojenskou akciou v najbližšej budúcnosti.“ Podľa náčelníka štábu hlavného velenia Wehrmachtu W. Keitela, splnenie tejto direktívy malo byť „zrealizované najneskôr 1. októbra 1938“.

30. máj 1944 – Ľudový komisár obrany ZSSR vydal povolenie sformovať čs. letecký stíhací pluk v ZSSR.

30. máj 1966 – X. zjazd SZPB odmieta všetky útoky na pamiatku SNP, na povstaleckých vojakov a partizánov.

31. máj 1941 – 11. čs. peší prápor – Východný sa z Egypta presúva do tábora v západnej púšti a do 24. júna chráni poľné letiská.

1. jún 1940 – Podpis čs.-francúzskej dohody o zriadení samostatného čs. letectva vo Francúzsku.

1. jún 1940 – Vládné nariadenie č. 113 o židovských podnikoch, ktoré obmedzovalo hospodárske práva Židov.

2. jún 1943 – Poľný súd zaistovacej divízie vyniesol rozsudok, ktorým stotník pechoty Ján Nálepka, nadporučík Imrich Jacko-Lysák a poručík v zálohe Michal Petro, ktorí s ním prebehli na stranu nepriateľa, boli odsúdení popri prepustenia z hodnosti, straty medailí a vyznamenaní na trest smrti povrazom.

2. jún 1944 – V Martine rokujú predstavitelia partizánov s členmi vojenského ústredia o dodávke zbraní pre partizánov.

3. jún 1944 – 128. samostatná stíhacia peruť je preformovaná na 1. čs. stíhací letecký pluk v ZSSR. Mal dve perute a každá dve letky.

4. jún 1920 – Podpis Trianonskej mierovej zmluvy, ktorá potvrdila hranice Československa. Zvýšila sebavedomie Slovákov a vyriešila hranice maďarského štátu ako jedného z nástupníckych štátov Uhorska po 1. svetovej vojne.

5. jún 1942 – Partizánska skupina v Malých Karpatoch bola premenovaná na partizánsku skupinu Janka Kráľa.

6. jún 1938 – Veľké zhromaždenie v Bratislave proti zradnej politike Hlinkovej strany. Prehovoril tu aj K. Gottwald.

6. júl 1942 – Na útek z nemeckého zajateckého tábora sa dali poručíci jazdectva de la Ronciere a de Lannurien a počas dvoch rokov putovali po rôznych krajinách Európy. Cez Slovensko, Maďarsko, Rumunsko a Bulharsko plánovali prejsť do Turecka a odtiaľ ďalej ku Francúzom, ktorí neprestali bojovať.

Lenže 14. júla (v deň francúzskeho štátneho sviatku) boli zadržaní na Slovensku iba 300 metrov od maďarských hraníc. Po uväznení využívali režim internácie v Trnave pod ochranou španielskeho konzula, sudetského Nemca a nacistu, povereného zastupovaním francúzskych záujmov na Slovensku a pod dozorom dobromyseľných slovenských žandárov, ktorí im umožnili obnovu fyzických a morálnych síl.

V novembri 1942 sa opäť rozhodli putovať do Turecka...

6. jún 1944 – Po preškolení v Kubinke pri Moskve (skončilo 30. 5.) zaslali čs. letci čs. vojenskej misii písomnú žiadosť, aby boli poslaní na front.

8. jún 1941 – Začiatok britskej operácie Exporter (Sýria a Libanon) proti vychistom v Levante. Zúčastnil sa jej aj 11. čs. peší prápor.

9. jún 1942 – Veliteľ ukrajinského štábu partizánskeho hnutia genmjr. V. Andrejev poslal K. Gottwaldovi list, v ktorom sa podrobne hovorilo o sovietskej pomoci nášmu ľudu v jeho boji proti fašizmu.

9. jún 1944 – V priestore Veľkých Uheriec vysadili parašutistov vyslaných z Londýna. Spojili sa so skupinou Vavra Šrobára a neskôr aj s Vojenským ústredím SNP.

10. jún 1942 – Lidice sú vypálené a zrované so zemou. 173 mužov bolo zastrelených (ďalších 19 neskôr), z 203 žien odvezených do koncentračného tábora bolo zavraždených a umučených 60. Zo 105 detí ich bolo 88 splynovaných v poľskom Chelme výfukovým plynom. Po vojne sa ich našlo len 17.

11. jún 1949 – V Terezine bolo otvorené Múzeum útlaku českého a slovenského národa v rokoch 1939–1945.

13. jún 1940 – 1. československá divízia a ďalšie jednotky vo Francúzsku sa stretli v prvom boji s Nemcami na riekach Marna, Grand Morin, Seina, Loira a Cher (13.–17. 6). Padlo 400 jej príslušníkov, 132 vojakov získalo Čs. vojnový kríž 1939, 32 vojakov Francúzsky vojnový kríž 1940 a 109 medailu Za chrabrosť.

Oprava

V minulom čísle sme z npor. Imricha Jacko-Lysáka urobili vojaka. Príbuzným sa ospravedľujeme. Správny text mal znieť nasledovne:

14/15. máj 1943 – V noci k bieloruským partizánom prebieha v Žitomirskej oblasti pobočník veliteľa pluku stotník Ján Nálepka spolu s npor. Imrichom Jacko-Lysákom, por. Michalom Petrom a voj. Petrom Benkovičom.